Rigas Awise

Redakzijas un ekspedizijas adrese: Rigâ, Masâ Grehzineeku eelâ Nr. 2.
Redakzijas un ekspedizijas telefons Nr. 549.
Awise isnahk katru deenu, isnemot swehtdeenas un swehtku deenas.
Sludinajumi maksà: par sihku rakstu rindinu pehz teksta 10 kap., preekschpusê 30 kap.

Pirmais gads.

Maksà ar peesuhtischanu:
par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.
„ 1/2 „ 2 „ 80 „
„ 1/4 „ 1 „ 50 „
„ 1 mehnesi — „ 80 „

bes peesuhtischanas:
par 1 gadu 4 rbl. — kap.
„ 1/2 „ 2 „ — „
„ 1/4 „ 1 „ — „
„ 1 mehnesi — „ 40 „

№ 12. Pirmdeen, 29. julijâ (11. augustâ). 1902.

Wisaugstakâ Keisara reskripts

Wina Keisariskai Augstibai, flotes wirspreekschneekam, general = admiralam Leelknasam Aleksejam Aleksandrowitscham:

„Keisariskà Augstiba! Schodeen nobeidsàs artilerijas mahzibas kugu kaujas mehginajumi, kuri tapa isdariti Manâ un Mana augstà weesa, Wahzijas keisara klahtbuhtnê. Man bij patihkami redset, kahdus spihdoschus panahkumus sasneedsa kugu personiskais sastahws sem peedsihwojuschà, energiskà un isturigà flagmana wadibas. Es sinu, ka preeksch tam wajadseja gruhta un neatlaidiga darba no wisa kugu personala puses, un Man bija preeks, personigi redset winu dedsigo un satizigo, weenprahtigo rihkoschanos flotes kaujas deenasta wisgalwenakâ nosarê. Man patihkami, isteikt Juhsu Keisariskai Augstibai, kâ augstakam wadonam pee muhsu juhras kara spehku eemahzischanas un kâ atbildigajam pret Mani par scho spehku zihnas gatawibu, Sawu sirsnigo atsinibu par tàm dsilàm moraliskàm apmeerinaschanàs juhtam, kahdas Es sajutu schàs trihs deenas usturedamees Reweles reidâ starp Saweem juhrneekeem. Paleeku Jums arweenu labwehligais

Us originala no Wina Majestates Pascha rokas parakstits:

Juhs pateesigi un sirsnigi mihledams, Juhsu Brahla Dehls

Nikolajs."

Rewelê, us jachtas „Standart“, 26. julijâ 1902. g.

Wehsturiska atsina, ko mantojam no 13. gadusimtena.

M. Silina.

Biskaps 13. gadu simtena beigâs muhsu dsimtenes semê ir weenigais, kas walkâ wahrdu „kungs“ (Here, dominus). Wina waldibas waras atbalsts ir ordenis; bet tas manami draud trauktees ahrâ no sawa apakschneeka stahwokla. Kâ semes „kungs“ biskaps isdahwà feodus, lehnu semes, winsch sagahdà sew wasalus, jaunu, droschu, daudsi atkarigaku atbalstu no wina pascha nekâ ordena mestrs un ta brahli. Bet 13. gadu simtent, kad krustneschi nahza no Wahzijas us muhsu dsimteni, tahdu wasalu wehl naw daudsi. Atklahtibâ nahk minami waj ne pilni peezi, un to starpâ tikai no weena skaidri sinam, ka tas Wahzeetis, biskapa pascha mahsas dehls. Isredsams, ka biskapam loti ruhp wasalu kahrtas nodibinaschana, un it sewischki no semes sentschu paschu widus, no tahdeem, kam pehz sawàm teesibam waj sawa zeenigà stahwokla labad nahkas dabut feodu (quos de jure seu de gratia sua feoda contigat obtinere), kâ wairak reis lasams. Scheem wahrdeem nekur nekas nerunâ pretim, ne eepreekschejôs, ne wehlakôs dokumentôs, bet gan tee gluschi saeetas ar keisara Friedricha II. un wisàm zitàm brihwestibas grahmatam. Tà tad newar buht zitadi, ka 13. gadu simtenis leek pamatus wasalu kahrtai is semes sentschu paschu klehpja. Protams, neatlika telpu muhsu dsimtenê, kur kahds swechs eenahzejs toreis buhtu netrauzets marejis eemetinatees sawâ feodâ bes protesta pee biskapa no semes sentschu puses, jo teem bij rokâ plaschas brihwestibas grahmatas, kas paschas par sewi jau winus padarija par sowas semes feodaleem ihpaschneekeem sem biskapa un keisara kundsibas. Tur nebija neka ko grosit pee scheem dokumenteem, ja biskaps negribeja pret sewi sazelt wisu semi kahjàs. Kur zihna pret biskapu notika, un daschkahrt labi ilgi, gadu desmiteem no weetas, tur ta nebuht nebij zihna dehl schàm waj tàm alskahrtàm wasalu teesibam, ne ,zihna notika dehl semes kundsibas paschas; tâ zihnijâs Widsemes Lihbeeschi, tà Kurschi Leischmalâ, tâ Semgaleeschi. Kas gan, lai sche lai tur, buhtu peeduhrees pee wasalu apseegeletàm teesibam? Kas drihksteja aiskahrt semes zeenigako wihru stahwokli, kuru mahjoklis bij pilskalnâ, kuru peenahkums bij waldit pahr pils walsti jeb draudsi, un kuri jau pirms Wahzu eenahkschanas no laika gala tapa dehweti par „kungeem“?! Wispahrigam meeram gan zitadi buhtu bijuschas beigas. Kâ kopejs atbalsts no ahreenes biskaps tolaik pee Latweescheem bij labi eeraudsits; tas nahza ar lihguma grahmatam rokâ, apstiprinadams wisu wezo sadsihwes kahrtibu, zeenigakos (honoratiores, seniores, majores) wehl sewischki zildinadams, winu sadsihwes stahwokli redsami nodibinadams.

Tà waldija meers pa Widsemi un pa leelako Kursemes dalu sem labpraht eeredsetàs biskapa kundsibas. Latweeschu kara wihrs pasteidsâs apwilkt „bruhnos“ swahrkus, apsist sobentinu, kad biskaps wedinajâs eet gaitâs; tàs deemschehl wisur domajàs wehrschamees weenigi pret paschu eedsimteem eenaidneekeem, kurp ari nepagreeschotees. Tà senatnes sadsihwes kahrtiba zaur feodalisma jehgumu dabuja sawu sinamu zeeschaku organisaziju, ahrigi sahkumâ neko redsami nepahrgrosidamàs. Wezais kungs „kalnâ“ (pili) labpraht atstahja kunga wahrdu biskapam, neko pee tam ihstenibâ nesaudedams, turpretim jusdamees droschi atslehjees pee weselas walsts sadraudsibas, kuras galwa bij biskaps, bet weena roka ordenis un otra — Latweeschu wasals, sewischki Widsemes Latweetis. Wisa schi satwersmes kahrtiba tad nu nepahrtraukta redsami pahreet 14. gadu simtent, no zela juhtim, kur isbeidsas muhschigà krustneschu braukaleschana no Wahzsemes schurp us Daugawas peekrasti un atkal atpakal, — eekschâ laikmetâ, kur sahkas semes tahlaka wehsturiska gaita, dibinotees weenigi us paschas eekschkigo satwaru.

Ka feodalisms muhsu tautas senatnes sadsihwei minetôs laikmetôs naw bijis swesch, naw stahwejis muhsu dsimtenê ahrpus tautas, par to leezina daudskahrtejais apgalsmojums muhsu tautas dseesmâs par „nowadu“ un nowada tureschanu, mantoschanu, pirkschanu, pahrdoschanu, dalischanu. Pehdejo redsam noteekam waj pat peezu, seschu „tehwa dehlu“ starpâ. War peem.:

Apaksch tehwa nowadinsch,
Kâ weens wasta ritulinsch.
Kad dabuja bahlelini,
Stuhru stuhrus isdalija.
(Bar. L. d. 3768).

Peezi seschi tehwa dehli
Semi dala raudadami.
Es tehwam weens dehlinsch,
Pee galdina naudu skaitu.
(Bar. L. d. 3788).

Kà tad nowads war buht ari stipri leels, bet tomehr tas nebuht naw tas, ko tagad ar scho wahrdu saprotam — pagasts jeb walsts; nè, tas muhsu tautas dseesmâs ir ta pate saimneezibas sakopiba, ko saprot ar wahrdu sehta, zeemats, tikai „nowads“, kâ dsirdejàm, nereti daudsi plaschaks un pee tam zeeschi eerobeschots:

Smuidra, gara es isaugu
Us nowada robescham.
Nowadneeka puiseneem
Sirdi ween ehdinaju.
(Bar. L. d. II., 5360).

Ko pee tehwa es darischu?
Tehwam masis nowadinsch:
Es aplaidu swehtu rihtu
Wisapkahrt ganidama.
(Bar. L. d. 3702).

No tam tad nosaukums „nowads“, t. i. atsewischki schkirts semes ihpaschuma nowadijums. Nowads ir plaschaks semes ihpaschums; sehta turpretim apsihmê tikai eedsihwes weetu, kas atrodas eeschogojumâ; winas redsamais eeschogojums ir weenigi pagalms.

Ai, tu mana brahla sehta
Tik zehlâ weetinâ!
Pa pagalmu staigadama,
Redsu tautu tihruminus.
(Bar. L. d. 3677).

Daika sehta arajami
Paschâ kalna galinâ:
Wisapkahrti leepu koki,
Widû seed ahbelites.
(Bar. L. d. 3682).

Semes leetoschanas kahrtiba tat senatnê weenigi domajama us komuneem pamateem, ar kopteesibam druwâ, meschâ, un ar „nowadneeku“ preekschgalâ.

Kundsinsch saka: mana seme!
Deewa seme, ne kundsina;
Mahte sauza: mans dehlinsch!
Kunga wihrs, ne mahminas;
Kungam teesas dewejinsch,
Ne mahminas schehlotajs.
(Bar. L. d. 1901).

Sehtas wiss saimneezibas sakopojums dod jehgumu „zeemats“; ta turetajs sauzas par „araju“. Muhsu tautas dseesmu „nowadam“ turpretim ir feoda ihpaschibas, un tas winsch ari pateesi ir — feods, jeb wasalam ar lehnu teesibam un peenahkumeem dots semes ihpaschums. Nowada turetajs, „nowadneeks“, ir „wasala“ latwiskais nosaukums, kas turpmak isswehrschas par „muischneeku“ (gudemann, t. i. Gutmann). Pehdejais wahrds tautas dseesmâs jau mas ko wairs minets, — kâ jaunaku laiku sabsihwes parahdiba, kas palikuse swescha tautas raschotajam garam, waj ari stahwedama ar sawu pasahkumu warbuht jau ahrpus tautas dsejas laikmeta. Nowadneeks tomehr wehl ir tas pats mahsas bahlelinsch muhsu tautas dseesmâs, kuru us „kunga“, t. i. semes waldneeka sauzeenu dsirdam tik daschkahrt sehstamees kumelâ sudrabina pakaweem, lehrauda sobentinu, appuschkotu zepurili un jahjam us Leischu robescham kâ „kunga kara wihru“ sawa nowada labad. Tautas dseesmas wisôs schais atgadijumôs runâ newis par „semneeka“ saiti ar „muischneeku“, bet par Latweeschu wasala, nowadneeka, saiti ar „semes kungu“, semes „waldneeku“.

Pee kosina es peeslehju
Nobeenetu sobentinu;
Pats es nest newihschoju
Newaid dehla, nesejina.
(Bar. L. d. 1968).

Schuhpojees, schuhpuliti,
Audsê leelu man' bahlinu;
Buhs kungam kara wihrs,
Mahtei maises dewejinsch.
(Bar. L. d. 1898).

Zitadi bij kungam, waldneekam, maksajami mesli — „teesa“. To peenahzàs darit sehtas turetajam, arajam, ko tamlabad nekad nedsirdam karâ ejam.

Tà brahlischi, dsihwojam,
Tà rascheni peedereja:
Peezi, seschi druwâ gahja,
Weens kungam teesu dewa.
(Bar. L. d. 3459).

Kà Latweeschu masgruntneekam jastrahdà?

Lihds kahdam gadu desmitam atpakal Latweeschu semneeku saimneeks bij weenâ lahgâ sawas saimneezibas waditajs un — pehz saimneeka usdewumu ispildischanas — strahdneeks. Tas, ka saimneeka usziihtiba nahza winam pascham par labu, attihstija wina darba weiklibu, kamehr pahrgrosijumi muhsu dsimtenes agrakôs apstakôs winu mudinaja un rabinaja ar apdomu un prahtu saimneekot. Peem. pag. gadusimtena 40. gadôs Baltijas Wahzu muischneeku galschredsigakee nahza pee atsinuma, ka eenahkumi no winu muischam un semneeku nomâ atronameem semes ihpaschumeem, t. i. semneeku mahjam, stipri wairotos, ja pehdejo turetajeem jeb wispahrigi semneekeem klauschu weetâ usliktu naudas nomu. Scho eeskatu Baltijas landtagôs, kurôs tolaik katra us muischneeku interesem atteeziga jauna ideja tika apspreesta un muischneeku aprindâs isplatita, tikmehr zilaja, kamehr gadudesmita beigâs landtagi min. naudas nomas likuma projektu peenehma, kuru neilgi wehlak waldiba ari apstiprinaja. Ar to Latweeschu semkopiba pamatigi pahrgrosijâs. Schi pahrgrosijuma sekas wispirmâ kahrtâ sajuta semneeku mahju turetaji. Lihdschinejo klauschu un daschadu raschojumu jeb „teesas“ weetâ wineem sawi nodokli muischâ tagad un turpmak bij jasamaksâ naudâ. Eesahkumâ ruhpes nomas naudas dehl semneekôs faktiski sazehla waimanas. Tomehr ar waimanam netika tahlu; wajadseja atrast nau-

Feletons.

Juris Miloslawskis.

Wehsturisks romans trijâs dalâs no M. N. Sagoskina.
Tulkojis S n — i s.

3 (Turpinajums.)

— Paldees par to paschu! Dod tik schurpu.

— Un ko tad wina schehlastiba ehdis? — saimneeze jautaja, norahdidami us Juri.

— Nemas neruhpejees, krustmaht, — Aleksejs teiza, eenahkdams istabâ; — te buhs mantas deesgan. Sche tew pihrags un zepta sosz, eeleez krahsni ... Klausat, draugi, — winsch turpinaja, pagreesees pret zelineekeem: — kuram peeder bruhnais sirgs ar garajàm krehpem?

— Tas ir mans ehrselis, — klusais zelineeks atbildeja.

— Ko, pateesi? Nu, bratschin, kas par staltu sirgu! Buhtu schehl, ja tahds lopinsch kaut kur aisklertos waj usburtos ... Pasteidsees schiglaki: winsch atraisijees walâ un skraida pa pagalmu.

Nepasihstamais uslehza kahjâs un steidsigi metâs ahrâ.

— Kas schis ir par bubuli? Waj tu nesini, kâ winu sauz? — semstes polizists jautaja saimneekam.

— Deews winu sasin — kas! — saimneeks atteiza. — Nahdas, ka naw wis muhsu kauschu, buhtu tahds kâ tirgotajs, waj pilsonis ...

— No kureenes tad schis nahk?

— Deews winu sin! Pats redsi, kahds winsch meschainis, nerunâ ne wahrda!

— Ja, taisniba: ir gihmis winam naw peemihligs, — tirgotajs noteiza.

— Walard, tumsâ man ar winu labpraht netiktos sastaptees meschâ!

— Bet kas par waschenu augumu! — strehlneeks sawukahrt bilda. — Ne sawâ muhschâ neesmu wehl redsejis tahdus milsenu plezus!

Pa to starpu Aleksejs un Kirscha bij nosehduschees pee galda.

— Nu, bratschin, — Aleksejs teiza, — ar gulu buhs, kâ buhs: gulas weetas pilnas behrnu, un ari us lahwam wajadsês nosnausteeś tapot sehdus.

— Nepenterê, gan buhs labi, — Kirscha nomurminaja un kehrâs pee putras blodas.

Tirgotajs, kas neusdroschinajâs apgruhtinat jautajumeem Juri, tagad gribeja isleetot isdewigo brihdi un labi isstreektees ar wina laudim. Nogaidijis, kamehr Aleksejs apehd pirmo bada kumosu, winsch tam jautaja: waj sen jau wini atstahjuschi Maskawu?

— Septitâ deena, saimneek, — Aleksejs atbildeja. — Kulamees kâ wehrschu dsineji! Weenu deenu dusam, — diwas jahjam tahlak.

— Waj dsird ko ari par Tuschinas sagli? Saka, ka winsch esot braschs wirsneeks?

— Kas tur nu par braschumu! ... Gatawais Polu Schihds. Ja, wina kara pulku otrais hetmanis, pans Lisowskis, par to newar teikt weena wahrda — tas ir ihsts waronis!

— Lisowskis! — tirgotajs eesauzâs. — Tas laundaris! ... rihkla rahwejs! ... Stahsta, ka winam esot tahds sahtana gihmis, ka nelihdsinotees pat zilwekam.

— Ja, skaists winsch naw, — Kirscha turpinaja. — Es pasihstu tikai weenu weenigu waroni, kam gihmis wehl tumschaks un uhsas melnakas, nekâ panam Lisowskam. Agrakôs laikôs no ta bihstijâs ne masak, kâ no Lisowska.

— Un tagad? — tirgotajs jautaja.

— Tagad, jadomâ, tas blandas pa mescheem un bihstams weenigi tahdas sugas laudim, kahds tu esi.

— Kas tas ir par zilweku?

— Kas par zilweku? Tas pats tehwinsch, kas bij par jesaulu pee laupitaju atamana Hlopkas, kura bandâ skaitijâs diwdesmit tuhkstoschi „sehnu“ un kuru wehl zara Borisa laikâ sakawa bajars Basmanows. M—ja; paschu Hlopku gan nosita, bet jesaulam laimejâs isspruklt. Juhs tatschu buhsat par winu ko dsirdejuschi? Winu saukâ par Welna Uhsu.

— Kà nu ne, — tirgotajs atbildeja. — Lai Deews pasargâ! Stahsta, ka schis Welna Uhsa esot wehl niknaks par sawu bijuscho atamanu.

— Ja, bet wiswairak gan winsch dod us ahdu teesu wezajeem un polizijas kalpeem, — Kirscha peesihmeja. — Wisapkahrt Kalugai nebij neweena koka, kur nekaratos masakais pa weenam „semstes jarischkam“.

— Rasbaineeks! — polizists sadusmots eerehzâs.

— Waj tu winu pasini? — tirgotajs waizaja Aiskrahzeescham.

— Pasiht tuwaki nepasinu, bet redset redseju.

— Kur tu scho redseji?

— Es winu redseju diwas reises, — Kirscha atbildeja. — Pirmo reisi Kalugâ, kur toreis atradâs wina laupitaju nometne, un otrreis, — winsch peemetinaja pusbalsi, tatschu tà, ka wisi dsirdeja, — otrreis es redseju winu tepat.

— Kà — tepat? ... — tirgotajs eekleedsâs, spehji nobahledams.

— Waj sen atpakal? — polizists stomidamees jautaja.

— Schodeen, — Kirscha weenaldsigi atbildeja.

— Schodeen!? ...— tirgotajs atkahrtoja bailîgâ, kahrzoschâ balsi. — Deews lai ir schehligs! Kur tad winsch ir? ...

— Nupat wehl sehdeja tur — preekschejâ kaktâ sem swehtbildem.

— Tad winsch tas bija! — tirgotajs eekleedsâs, un wisu azis peegreesâs tukschajam kaktam. Brihdi waldija nahwes klusums, bet pehz tam isjehlâs daschiga kustiba. Aleksejs gribeja usmodinat sawu kungu, tatschu Kirscha eetschukstejas winam kaut ko ausi, pehz kam tas palika meerâ. Tirgotajs un wina kalpi no isbailem palika gluschi bes elpas; polizijas kalps dreheja; strehlneeks klusedams apskatija sawu sobenu; tikai saimneeks ar saimneezi palika gluschi meerigi.

— Ko tad mehs tik leeliski ustrauzamees? — strehlneeks, duhschu sanehmis, teiza. — Mehs esam wesels bars, bet winsch — weens pats.

— Deews winu sin, waj tik ir weens? — polizists eebilda. — Man tà ween likàs, ka winsch pahrak beeschi skatijâs ahrâ pa logu.

— Ja, ja, ja, — tirgotajs apstiprinaja dreboschâ balsi; — man ari likàs, ka winsch kahdu gaidija. Un ais jostas winam ... waj redsejàt, kas par tuteni? buhs diwas arschinas!

— Dsirdi, saimneek, — polizists daschigi eesauzàs, — skrej drihsaki ahrâ us basnizu un leez saswanit laudis.

— Ehê, ko isdomajis! Saswanit?! — saimneeks atbildeja. — Waj te ir sahdscha? Mums naw nemas basnizas.

— Weenalga! — sazel trokfni, sasauz laudis! ... Tad steidsees tuhlin pee teesas wezakâ; tas buhs werstes peezas no schejeenes; winsch azumirkli buhs klaht ar saweem palihgeem.

— Ko tu runâ, ej ar Deewu! — saimneeze brehza starpâ. — Kas wehl nebuhs! Waj tad mums Deewa pasaule jau apnikuse?! Mehs schim lai skreetu guhstit rasbaineeku! Nedsetu gan, waj juhsu wezakajs skreetu djehst, ja schi malatscha kalpi eededsinatu muhsu zeemeli abôs galôs! Ne, mihlais, ej pats un ker winu us klaja lauka, waj us leelzela—pee mums mahjâ tu to aistikt nedrihksti!

— Mulke! — strehlneeks noruhza, — waj tad tu nedalbees, ka winsch waretu juhs aplaupit?

— Ej jel, draudsin; kas pee mums ko laupit! Aiswadisim to rihtâ ar sahl' un maisi, gan tad nosazis wehl paldees.

— Nu, kâ paschi sinat, — tirgotajs teiza, — waj nu kerat waj nekerat, tikai es gan ne minutes ilgaki te nepalikschu; laiks, paldees Deewam, masuleet rimees. Wihri, ejat sajuhdsat sirgus! Tikai mudigaki, no Deewa puses!

— Es doschos tew lihdsi, — strehlneeks teiza. — Tew buhs ar mani droschaka braukschana; redsi, man jau ir ar ko aisstahwetees.

— Tad jau nemat lihdsi ir mani, — polizists pusbalsi eebilda, — es te ne par ko weens nepaleeku! Redsat tik, — winsch turpinaja, paslepschus norahdidams us Kirschu un Alekseju, — mehs wisi esam ustraukti, bet wini nekust ne no weetas ... Kas wini tahdi ir? To tikai Deews sina.

— Teesa! — tirgotajs tschukstejas, apluhkodams Kirschu. — Paskat', tehwinam nasis, sobens ... un kas par purnu, purnu! ... No Deewa puses, posimees projam ahtraki! ...

Te durwis atwehrâs un nepasihstamais atkal eenahza istabâ. Tirgotajs ar „semstes jarischku“ peeplaka pee seenas, saimneeks ar saimneezi semu paklanijâs wina preekschâ, kamehr strehlneeks, atkahpees diwus solus atpakal, saimehra sobena spalu. Swescheneeks nepeegreesa tam wisam ne masako wehribu, pahrkrustijas wairak reises un, paklahjis kaschoku pagalwi, nolikâs us sola, sem swehtbildem. Wisi zelineeki, isnemot Kirschu un Alekseju, isgahja weens pakal otram ahrâ.

— Tagad pastahsti man, Kirscha, — Aleksejs pusbalsi eesahka, — kâ tew eenahza prahtâ nosaukt scho zelineeku par rasbaineeku?

— Gluschi weenkahrschi! Paskatees, ... te tagad ehrtik ... Issteepees us sola gribedams!

— Nu, bet ja winsch dabuis to sinat? ...

— Tad pateikschu winam wehl paldees!

— Tur ir gan ... [illegible] ...
winu appetitam? ...

bas eenehmuma awotus. Un muhsu semkopji tos atrada bes pamahzijuma un atbalsta no kahdas zitas puses. Wini muischneekeem san'aksaja nomu, isgrahwoja sawus laukus, nosausinaja un noglubinaja plawas, isbuhweja sawas ehkas un pee schahdeem isdewumeem sakrahja wehl pa masumam naudas kapitala. To wini wehlak isdewa, eepirkdami sawas mahjas par dsimtu. Pagahjuschâ gadusimtena seschdesmito gadu sahkumâ eeraudsija Latweeschu masgruntneezibas iszelschanos, un septindesmitajo gadu beigâs no semneeku jeb klauschu semes Widsemes Latweeschu dalâ un Kursemê Latweeschu masgruntneekeem peedereja par dsimtihpaschumu 75%. Schee swarigee pahrgrosijumi muhsu dsimtenes agrarâ dsihwê, kas nepilnôs 30 gadôs strauji zits zitam sekoja, bij Latweeschu semkopju darba auglis.

Blakus scheem mantas uslaboschanas zenteeneem gahja ari gariga kustiba. Debsigâ garâ rakstitâ Latweeschu awischneeziba sajuhsminaja sawus lasitajus us sparigu zenschanos. Tâ kâ scho laikrakstu leelakais lasitaju skaits tolaik, kad muhsu pilsehtâs wehl dsihwoja mas Latweeschu, sastahweja no lauzeneekeem, winu saturs sihmejâs ari pa leelakai dalai us lauzeneeku dsihwi, kaut ari ne teeschi us semkopibu ween. Scho laikrakstu galwenais nolukhs bij, Latweeschu tautâ isplatit wispahru isglihtibu. Atbalstidamees us scho wispahro, protams ne wisai plascho un pamatigo isglihtibu, jaunâ audse daschâ sinâ parahdija ziladus uskatus. Tas nebij pawisam bes pamata.

„Tehwa, tehwa tu, dehlini,
Naw tew tehwa padomin' . . .

To Latweeschu tautas dseesma saka, un augschminetâ laikmeta Latweeschu semkopju pehznahtscheem, t. i. muhsu tagadejeem masgruntneekeem jasaka tas pats. Ne wineem padoma truhkst; wineem tikai ir zits padoms un zitt padoma deweji. Wini pareisi spreesch, ka „isglihtiba ir spehks." Scho sawu intelektuelo spehku wini mehgina semkopibâ isleetot sawa fisiskâ spehka weetâ. Bet te nu deemschehl eet pahr mehru, jo dsirdam schahdu mahzibu: Masgruntneekam ne-esot saweem meesigeem spehkeem japeedalas sawas saimneezibas laukdarbu strahdaschanâ, ja winsch tur prahtigi un razionali isleetojot teoretiskâ un praktiskâ zelâ, t. i. literaturâ, waj skolâs un ismehginajumu fermâs, waj zitur eeguhtos semkopibas sinibas panahkumus. Meesigais darbs isglihtotam semneekam un wina saimneezibai pat kaitot. Tas nogurdinajot attapibu, tâ ka saimneeks ardams, plaudams un zitus teem lihdsigus darbus strahdadams, zaur saimneezibas wadibâ padaritâm kluhdam daschreis pat daudskahrt wairak materialâ sinâ saudejot, nekâ ar sawu meesigu strahdaschanu nopelnot. Masgruntneeka, sewischki leelaka semes ihpaschneeka darbs esot saimi rihkot un saimneezibu wadit.

Paldees Deewam, schâs mahzibas peekriteju skaits Latweeschu masgruntneeku starpâ wehl schimbrihdim naw leels. Tomehr tas muhsu semkopibai kait, un wairojotees wehl wairak kaitetu. Ja peem. wisas tâs laika weenibas, ko saimneeks, kura mahju aramâs semes platiba istaisa 40—50 desetinas, isleetâ sawas saimneezibas wadibai, saskaita kopâ, tad apmehram isnahks, ka winam schim noluhkam wajag ap 4 stundu deenâ. Atleek wasaras zaurmehrâ 14 stundu garâ deenâ 10 stundas. Atskaitot maltites, atpuhtas un lasischanas laikam 5 stundas, saimneekam pahrejâs 5 stundas aiseet wehjâ, ja winsch tâs nepawada pee laukdarbeem. Schai gadijumâ winam drosch 35 kap. suhd, kamehr pretejâ gadijumâ darbs winam atmestu masakais 35 kap. pelnas. Tas istaisa 70 kap. kopapgrosijuma deenâ jeb 300 gadskahrtigâs darba deenâs 210 rublu. Ihsi: muhsu masgruntneeks ik deenas, tikai 5 stundas ardams, plaudams waj zitu laukdarbu strahdadams, neeskaitot wina saimneezibas wispahrigo eenesumu, pats ween nopelnitu 10 gadu laikâ 2,700 rublu un 20 gadu laikâ 6000 rublu leelu kapitalu. Bes tam, kâ protams, saimneeka personiskâ peedalischanâs wispahrigôs saimneezibas darbôs algotos strahdneekus moraliski spehzinadama un darba sekmi weizinadama. Lepnee pilsehtneeki muhsu masgruntneekus, kas pahrmainus strahdâ gara un meesas spehkeem, war apskaust. Tahdejâ meesas un gara kustibâ te, spirgtâ gaisâ un plaschâs dabas widû, attihstas meesigi un garigi weseligi, peetizigi un satizigi zilweki, bet ari zeeti, nelokami raksturi.

Senako Latweeschu saimneeku padoma deweji bij winu preekschtetschi un darbs. Dehls mahzijâs semi kopt no tehwa un — darba. Darbs daudsreis darits, mahkslneeku darinaja. Muhsu tagadejo masgruntneeku padoma deweji ir muhsu agronomi un ziti mahzitee semkopji. Tee ir labi padoma deweji. Tee muhsu eewehribai eteiz daschadus raschoschanas weidus, kurus muhsu sentschi ne-eewehroja. Tâ muhsu lihdsschinejâ eenehmuma awota, labibas un linu pahrdoschanas weetâ lopkopiba un moderneeziba israhdas aisween wairak par eenesigaku eenehmumu awotu muhsu saimneezibâs. Bet ari schis raschoschanas weids prasa muhsu masgruntneeku nodarboschanos ar saweem gara un fisiskeem spehkeem. „Ta kunga azs baro wina lopu!" Tas ir pamats, us kura muhsu semkopju padoma deweji lopkopibu nodibina. Un schi pamata pateesiba muhsu masgruntneekeem wahrdôs nelikmeen jaatsihst, bet wehl wairak jaapleezina darbôs, zitadi wini semkopibas zelâ nenodibinâs sawu labklahjibu. Kln.

Eekschseme.

Pahrgrosijumi awischneezibas laukâ. 1) Rigâ isnahkoschâ Latweeschu schurnala „Swehtdeenas Wehstnescha" isdewejam, mahzitajam J. Rosenam atlauts scho schurnalu nosaukt par „Apskatu" (Обозрѣніе) un wina programmu paplaschinat ar nodalu: „Pamahzoschi raksti un apskati par daschadeem dsihwes, kulturas un dabas notikumeem un parahdibam." 2) Rigâ isnahkoscho Kreewu schurnalu „Сѣверо-Западная Недѣля" atlauts winas isdewejam un redaktoram Wisozkam nosaukt par „Юго Западная Недѣля" un wina isdoschanu pahrzelt us Kijewu. 3) Jelgawâ Heinr. Schackam-Steffenhagenam atlauts isdot: „Mitausches Annoncenblatt", tschetras reises par nedelu.

Widsemes gubernators, generalmajors Paschkows weseloschanâs dehl atwalinats us 2 mehnescheem us ahrsemem.

Lai skoleni pa wasaras brihwlaiku atspirdsinatos un spehzinatos meesâ un garâ, tad walbiba katrai skolai atwehlejuse weenu brihwu brauzeenu pa krona dselszeleem. Scho teizamo brihwibu tagad ari laukskolas sahkuschas isleetot. Tâ peem. Stopinu pagasta skolas skoleni, kahdi 40 skaitâ, ar schahdu brihwu brauzeenu scha mehnescha sahkumâ nobrauza us Rigas juhrmalu, Majoru apgabalâ. Tur wini, sawa skolotaja wadibâ, dabujuschi eepasihtees ar juhru, ar wasaras weesu dsihwi Rigas juhrmalâ, apskatijuschi juhrmalas peldu eestahdes u. t. t. Daschu sapulzejuschos weesu preekschâ behrni dseedajuschi Latweeschu tautas dseesmas. Maskawas leelruhpneeka Kornejewa familija behrneem wisai laipni klahjuse galdu ar wisadeem uskoschameem un saldumeem. Scho isbraukumu Stopinu skoleni wehl ilgi paturês jaukâ peeminâ. —s.

Walkas aprinka wairakeem polizijas uradnikeem (Barabascham, Kostoglotowam, Krawtschenkam, Kolesnikowam, Kotenkam un Jermolenkam) Wisaugstaki dahwatas sudraba medalas ar usrakstu „par uszihtibu".

No Leeseres. 21. jul. schejeenes kapsehtâ notureja kapu swehtkus. Tâ ka laiks bij loti jauks, tad lauschu bij sanahzis no malu malam loti daudz. Pee deewkalposchanas bes weetejâ mahzitaja Behrsina kga wehl peedalijâs diwi mahzitaji, un weetejâs Labdaribas beedribas koris swehtkus kuplinaja daschâm tschetrbalsigâm dseesmam. Draudse dseedaja no sewischkâm swehtku lapinam, kuras isdalija draudses pehrminderi preeksch deewkalposchanas par 5 kap. gabalâ; tikai daschus wezischus dsirdeja schehlojotees, ka newarot pee kopigas dseedaschanas peedalitees, jo ne-esot naudas ko lapinu nopirkt.

Loti nesmuks eeradums, ka muhsu kapsehtas preekschâ pa deewwahrdu laiku tirgojâs ar daschadeem augku dsehreeneem.

Leeseres pagasta walde 14. jul. ar Osolu kora laipnu peedalischanos daktera mahjas tuwumâ isrihkoja saturnu swehtkus ar dseedaschanu, bet drihs pehz swehtku eesahkschanas usnahza stiprs un ilgs leetus, tâ ka swehtki drihsi beidsâs un pat dseesmas netapa isdseedatas. Tagad pagasta walde nodomajuse isrihkot jaunus swehtkus tant paschâ weetâ 11. augustâ.

Sen gaiditais un daudsinatais dselszelsch nu laikam tiks taisits no Wez-Peebalgas gar Leeseri us Lubani, jo paschulaik stiga jau teek isdsihta. Gr.

No Nurmischeem. Mans sinojums 9. num. par misiones swehtkeem japapildina tant sinâ, ka 11. augustâ sch. g. min. swehtkôs dseedâs neween wisi trihs Nurmischu pag. kori, bet ari Sigulbas dseedataju koris. Tâ tad mums swehtkôs buhs prahws koris (pahri par 80 dseedataju), no kura sagaidam kreetnus preekschnesumus. — Tani paschâ deenâ muhs ari sagaida kreetns laizigs gara baudijums, jo kâ no droschas puses sinams, tad 11. augustâ Ligatê weesosees Straupes Labdaribas Beedriba, kura pasneegs kora preekschnesumus. Te apmekletajeem buhs isdewiba dsirdet weenu no wiswezakeem koreem Widsemê (dibinats 1864. g.). Tadehl mihlai meeschnai waru nowehlet tikai kuplas sekmes. Ari Paltmales nabagu palihdsibas beedriba 11. augustâ sarihko sawu „balli", — kâ jau parasts pee Kempu kroga. Jeschka.

No Stukmanu stazijas. Sche jau kopsch dascheem gadeem lasa luhgschanas nama buhwei starp draudses lozekleem naudu. Pateizotees muhsu mahzitaja H. kunga puhlineem, jau sakrahts tepat pee 2000 rbl. Leeli nopelni schai sinâ ari muhsu dseedataju korim. Katru seemu tas isrihko gan tepat pee mums, kâ ari zitur konzertus, kur ar preeku noklausamees kreetni eestudetôs preekschnesumôs. Schehl tikai, ka muhsu weenkahrschakâ publika isturas wehl lihds schim deesgan aukstli pret schahdeem baudijumeem. Tâ puhledamees, koris ihsâ laikâ wairak simtus peeweenojis luhgschanas nama buhwes kapitalam. Tagad zentigais pulzinsch (ta ir pawisam 14) rihkojas us garigu konzertu Sezê — Kursemê. Pee schi konzerta peedalisees ari prof. Jurjanu Andrejs. Apkahrtejeem buhs pateesi rets baudijums; zerams, ka starp teem buhs daudz musikas draugu, kas nelaidis tahdu isdewibu garam. p.

Leepaja. Schejeenes birschas komiteja nolehmuse seedot tirdsneezibas skolas nama buhwei 175,000 rbl. Plans likts preekschâ finansu ministrijai apstiprinaschanai.

Aispute. Pagahjuscho zeturtdeen 5 werstes no schejeenes Leepajas dselszela brauzeens pahrbrauza kahdu 40—45 gadus wezu wihru, kas pee dselszela ganija sirgu. Pee tam weens wagons isskrehja no sleedem, kadehl 4 wagonus wajadseja atstaht nelaimes weetâ. — Sirmâ ubagotaja slepkawa (par to sawâ laikâ sinojâm — lihkis bij noglabats blakus zelam rudsu laukâ) tagad notwerti. Tee ir diwi Aisputeeschi, kas jau agrak par noseegumeem sehdejuschi zeetumâ. Aplaupitam kakls bijis ar sahgi pahrsahgets.

No Jaunpils (Tukuma aprinki). Jaunpilt tagad pastahw 3 beedribas: Sadraudsigâ, bischkopibas „Druwa" un Jaunpils-Bikstu Semkopibas beedriba; bet schis beedribas mas dabû attihstitees un sawu usdewumu peenahzigi ispildit, tapehz ka winu sapulzem, kâ ari winu daschadeem isrihkojumeem truhkst ehrtu, peeteekoschu telpu. Sadraudsigâ beedriba, ta wezakâ (pastahw jau apmehram 12 gadus), no pagasta noihrejuse wezo labibas magasinu un tant eetaisijuse pamasu skatuwi; tomehr druhmais eespaids un allasch sakrahjees stiktais gaiss schai beslogu tumschajâ, drehgnajâ ehkâ lihds schim arweenu tikai atgahdinajis zilweku ar neweseligu meesu, kurâ newar darbotees nekahds dsihws gars. Tagad schi beedriba eesahkuse domat us sawa beedribas nama zelschanu, kuram noluhkam jau eekrahjuse apm. 500—600 rbl. Bet tas wehl mas. Te buhtu janahk palihgâ ari zitâm schejeenes beedribam un kopâ jawahk kapitals un materials. Zik dsirdams, Jaunpils muischas ihpaschneeks ari gribot weetejo Sadraudsigo beedribu pabalstit pee beedribas nama buhwes, ja pee scha darba peedalitos ari zitas schâs draudses beedribas. Jaunpils beedribas, tad sparigi kopâ pee scha teizamâ darba! Km.

Rewele. Kruhschu adatas ar briljanteem Wisaugstaki dahwatas to schejeenes koru dirigenteem, kureem bija tas gods Wina Majestatem preekschâ dseedat. Schee dirigenti ir E. Petersons, J. Bergmans un T. S. Djakonows.

Igaunijas muischneezibas preekschneeks, barons W. Dellinghausens zaur 25. jul. Wisaugstaku ukasu eezelts par Wina Majestates galma kamerjunkuru.

Minskâ atlauts, kâ „Pet. Wed." raksta, sch. g. 22. augustâ noturet Wiskreewu „zionistu" sapulzi, kas ilgschot 4 deenas. Par zionisteem, kâ sinams, sauz tos Schihdus, kuri zenschas us sawas tautas pazelschanu.

Peterburga. Wina Majestate Keisars 27. julijâ pahrbrauza no Reweles Peterhofâ.

— Keisariskâ Mahkslas Akademija nolehmuse no nahkamâ gada isdot, pehz ahrsemju augstako mahkslas eestahschu parauga, ilustretus gada pahrskatus, kurôs eeweetotas ilustrazijas no wiseem mahkslas raschojumeem, ko Akademija gada laikâ godalgojuse, un ko winas daschadâs kommisijas eegahdajuschas Akademijas un Keisara Aleksandra III. musejam.

Anglijas kehnina kroneschanas deenâ, 27. julijâ, ari daschadâs Kreewijas pilsehtâs, kurâs atronas Anglu kolonijas, sarihkotas schai gadijumâ swinigas deewkalposchanas un goda meelasti. Tahdas sinas nahkuschas no Peterburgas, Maskawas u. z.

Wina Majestate Keisars lizis isteikt Igaunijas gubernatora weetas ispilditajam, walstspadomneekam Belgardam un wizegubernatoram, walstspadomneekam Dirinam Sawu labwehlibu par preekschsihmigo kahrtibu, kahda waldijuse Reweles pilsehtâ us eelam 23. julijâ, kad Wina Majestate scho pilsehtu apmekleja. (W.W.)

Ahrseme.

Kreewu awises „Nowoje Wremja" un Wahzu awises „Post" domu starpiba. Berlines awise „Post", kurai saites ar Wahzu diplomatiskâm aprindam, schinis deenâs pasneedsa rakstu, kurâ isskaidroja, ka Kreewijai esot jasabeedrojas ar Wahziju pret Angliju, jo pehdejâ aiskarot Asijâ un Afrikâ tik pat Kreewijas kâ Wahzijas interesses. Abas pehdejâs walstis warot eet kopâ, jo winu starpâ ne-esot nekahda strihda eemesla, bet Anglu interesses arweenu buhschot tam pretigas. Sewischki Kreewijai Angli wisur kaitejot, un tadehl Kreewijai wajagot augsti zeenit Wahzijas draudsibu jeb wismasak neitralitati.

Schim domam Kreewu awise „Nowoje Wremja" nepeekriht. Wina atrod, ka tâs no „Post" usrahditâs leelâs intereschu starpibas starp Kreewiju un Angliju nemas ne-esot. Drihsak tahda intereschu starpiba pastahwot starp Wahziju un Angliju, tâ ka gan warbuht Wahzijai wajadsigs, meklet Kreewijas draudsibu. Kreewijai lihds schim gan Anglija bijuse par sahnzensi Kinas un Persijas leetâs; bet ar to Kreewija jau esot apraduse. Schi zihna preeksch Kreewijas ne-esot nedz jauna, nedz gruhta. Turpretim, ja ari Wahzija sahkot sawu spehku isplatit Asijâ, tad zaur to leeta preeksch Kreewijas teekot sareschgita. Preeksch Kreewijas esot labaki, kad winai Asijâ darischana tik ar Angliju ween, nekâ ar Angliju un Wahziju kopâ. Tâ tad Kreewijai ne-esot nekahda labuma, weizinat Wahzijas interesses un Wahzijas swaru Asijâ un schis weizinaschanas dehl nihstees ar Angliju. Sewischki Bagdadas dselszela buhwe, kahda schimbrihscham esot Wahzijas intereschu swarigakais jautajums Preeksch-Asijâ, taisni kaitejot Kreewijas interesem. Wahzu dselszelu tihklu isplatischana un Wahzu koloniju nodibinaschana Mesopotanijâ nebuht ne-esot Kreewijai patihkamas leetas. Un kas sihmejotees us Afriku, tad tur gan Wahzijai esot leelas interesses, bet Kreewijai it nekahdas.

Mums, tâ saka „Nowoje Wremja", preeksch muhsu wehsturisku usdewumu ispildischanas ir wajadsigs, ka Wahzeescheem wisôs winu pasahkumôs neweiktos, un turpretim „godigajam Mikelam" («добродѣтельному Михелю») wehlejams, panahkt wisposchako uswaru. Kâ te lai panahk weenoschanos?

Wispahrigi Kreewija gribot usturet ar Wahziju labu draudsibu un peekopt meera politiku, bet no tam wehl ne-esot jadomâ, ka Kreewija eeschot weizinat Wahzijas interesses zitâs pasaules malâs, waj ar to sabeedrotees us eenaidu pret kahdu zitu walsti. Tagadejâs walstju sabeedribas pilnigi apdroschinajot meeru, un ne-esot wajadsigs, isdomat jaunas sabeedribas.

Anglu kehnina kroneschana.

Anglu kehnina kroneschana notikuse sestdeen plkst. 12 un 40 minutes. Braujot no Bekinghemas pils us Westminsteres abteju, kur kroneschanai bij sanoteek, laudis kehninu apsweiza ar skaâm gawi-

---

— E, tihri kâ aitas galwa! Waj tagad mas tahdi laiki, ka rasbaineekus apzeetina? Tagad jau wineem kungu dsihwe: wisi no teem baidas, un kehreja naw neweena. Redsesi ween, kahdu godu parahdis schim pascham zelineekam saimneeks: nenems pat ne maksu par naktsmahju!

Daschas minutes wehlak tirgotajs, polizista un strehlneeka pawadibâ, isrehkinajâs ar saimneeku un isbrauza no pagalma. Kirscha atwehra durwis, eeswilpâs, un wina melnais sunis eeskrehja istabâ.

— Tagad ari tew buhs weeta, — winsch teiza, pasweesdams tam prahwu maises nuku. — Ehd nu, ehd, Sultan, eeturi wakarinas! Esi deesgan isbadejees.

Pehdejee wahrdi Aleksejam atgahdinaja, ka wina kungs ari naw wehl wakarinas ehdis, tatschu redsedams, ka Juris zeeschi aismidsis, winsch negribeja to modinat.

— Tagad saki man, — Aiskrahzeetis jautaja, noguldamees us solu Aleksejam lihdsâs: — waj tawam bajaram naw us sirds kahdas leelas ruhpes waj behdas? Es tâ mehroju, ka winsch pehz saweem gadeem isskatas pahrak bruhns.

— Ja, brahl, winam ir gan behdas.

— Tad jau laikam kahda sirdsputite buhs tas eemesls?

— Ja, ta jau ir ta nelaime! Redsi . . . — un te Aleksejs aprahwa balsi un eesahka laut ko Kirscham stahstit, un pehdejais, meerigi noklausitees, teiza:

— Ek nu, mihlais! . . . Schehl, ka taws bajars naw Aiskrahzes Kasaks! Pee mums, luhk, par to daudz nebehdâ; dsihwojam kâ brahli, un mahsu mums naw wajadsigs. Ar bahkam wisur nelaime. Ar labu nakti, beedri!

Drihs pehz tam eebrauzamâ weetâ wisi noklusa.

IV.

Wehl gaiti otrreis nebij dseedajuschi, kad peepeschi diwi trijjuhgi aptureja pee eebrauzamâs weetas wahrteem. Putâs saskreetee sirgi garoja, un kamehr sehdetaji, kas bij eetinuschees leelôs kaschokôs, kahpa ahrâ no kamanam, peepuhleiee lopini, sajusdami naktsmahjas tuwumu, kahrpija dsilo sneegu, nepazeetigi sprauslidami.

— Ehl Schigli wahrtus walâ! — atskaneja sem loga rupja balss. — Waj dsirdat ar', kustatees schiglakil ja ne, tad wahrti buhs ahrâ!

Kamehr saimneeze eetaisija uguni un saimneeks noscherbâs no lahwas, brauzeju nepazeetiba sasneedsa augstako pakahpi; wini dausijâs gar wahrteem, lamaja saimneeku, sewischki weens no teem, kursch runaja neskaidrâ Kreewu walodâ, lahdedamees drihscheem pa politki, draudeja saimneekam nolaust sprandu. Eebrauzamâ weetâ wisi, isnemot Juri, usmodâs no sazeltâ trokschna. Beidsot wahrti atwehrâs un resns Polis, diwu Kasaku pawadibâ, eenahza istabâ. Kasaki eenahkdami krustijâs swehtbilschu preekschâ, bet Polis nepazehla ne zepuri un kleedsa drusku aissmakuschâ balsi:

— He! saimneek! Kas tee tahdi par wasankeem? Ahrâ no schejeenes! . . . Ei, juhs! Waj pawisam kurli . . . waj? Ahrâ, jums saka.

Klusais zelineeks pazehla galwu un, weenaldsigi paskatijees us resno Poli, atkal nolaida to atpakal us pagalwi. Aleksejs un Kirscha uslehza kahjâs; pehdejais, azis bersedams, brihnodamees usluhkoja panu, kursch, nometis kaschoku, palika weenâs swahrkôs, kas bij sajosti ar gresnu jostu.

Eedomajatees tschetrkantainu rumpi, kas tikko spehja noturet lihdsswaru us diwâm ihsâm un lihkâm kahjam; galwa bij lepni atsleeta atpakal un to greznoja leela pinkaina zepure; seja sahrta kâ nowahrits wehsis; leelas, apalas azis alwas nokrahsâ; strupi us augschu sarauts, sihpolam lihdsigs deguns un besgala garas uhsas, kas nenokahrâs ne us semi un nebij ari isslehjuschâs gaisâ, bet nosteepâs taisnâ linijâ, it kâ aissargadamas peepuhstos waigus, pee kuru sahrtuma bij wainiga neween daba, bet ari beeschi leetotais sihwais.

— Nu, ko stahwat, kâ stabi? — pans bahrgi uskleedsa, no jauna pagreesees pret Kirschu. — Waj nedsirdejât? . . . Ahrâ no schejeenes!

Pola pawehletaja balss nebuht nesakkaneja ar wina ahrejo isskatu: tas ne pawisam nespehja eedwest bailes, un Aleksejs, nemas nedomadams paklausit Pola pawehlei, stahweja kâ peenaglots, wehrigi apluhkoja panu un kodija luhpas, sawaldidams smeeklus.

— Kas ta par buhschanu! — Polis speedsa smalkâ balstinâ. — Ek, juhs Maskali!*) Waj sinat, ar ko jums darischanas? Es esmu pans Kopitschinskis!

— Nedusmojees jel, schehligais pan! — Kirscha teiza, semu paklanidamees; — mehs, kâ jau nu nomeegojuschees zilwezini, newarejâm labi nojehgt, kas tu par zilweku. Atlauj nu gan mums peespeestees tepat kahdâ kaktinâ. Lihds ko austs rihts, mehs tuhlin dosimees zelâ.

— Bet kas schis par prastu tehwinu tur issteepees us sola? — pans turpinaja, greesdamees pee klusâ sweschneeka. — Ei, tu lempi!

Sweschais pazehlâs sehdu un weenaldsigi prasija Polam, ko schis ihsti gribot.

— Ahrâ no istabas!

— Man tepat ari labi.

— Tu wehl drihksti runat preti! Ahrâ, tew saka!

— Klausees, Poli, — sweschais atbildeja zeetâ balsi: — eebrauzamâ weeta naw zelta preeksch tewis ween, un ja tew te naw deesgan ehrti, tad wari pats iswahktees ahrâ.

— Ko tas nosihmê? — Polis blahwa. — He, puischi! isgruhschat ahrâ scho rupjo tehwinu.

— Ahrâ isgruhst? mani? . . . Pamehginat tik! — sweschais eesauzâs, lehni uszeldamees no sola. — Nu, ko juhs wehl gaidat, braschee sehni? — winsch turpinaja, pagreesees pret Kasakeem, kuri, nedrihkstedami tam tuwotees, pahrsteigti apluhkoja sweschneeka wareno meesas buhwu. — Ko, sehni, redsams, ne-esmu jums wis ihsti pa sobam? . . .

— Sakapajat scho rasbaineeku! — Polis brehza, atkahpdamees pee durwim. — Zehrtat us manu atbildibu!

— Ne, godigee kungi, es juhs luhdsu manâ mahjâ netrokschnot! — saimneeks metâs starpâ. — Un tu, labais zilwek, laikam esi peemirsis, ka gribeji isbraukt masâ galsminâ? Dsirdi, gaili dseed jau otru lahgu!

— Teescham laiks eet tuhgt, — zelineeks steidsigi atteiza un, Poli un Kasakus tahlak neeewehrojis ne ar pus azi, isgahja ahrâ no istabas.

— Aha! Nu schis atminejees! — Polis teiza, nosehsdamees preekschejâ kaktâ. — Ta tawa laime, ka mantjees tikt ahrâ, zitadi es tewi gan buhtu mahzijis! Eh, saimneek, kas pee tewis dabujams? Es gribu ehst wakarinas.

— Wai, schehligais pan! — saimneeks atbildeja, — man zita neka naw, kâ tikai maisite ween.

— Kâ naw?

— Deews sodi, naw! . . . Bija gan pods putras un katls kahpostu, bet to wisu noehduschi zelineeki.

— Newar buht, ka tew glusch neka wairs naw atlizees! He, Nelabais! — winsch turpinaja, greesdamees pret weenu no Kasakeem, — paluhko tur krahsni: warbuht ko atradisi.

Kasaks atzehla plahtni un iswilka zeptu sosi.

— Kas tas ir? — Polis usbrehza. — Ak tu, deedelneeks! Kapehz tad tu saki, ka tew neka nawa?

— Tas jau, mihlee kungi, naw muhsu, — saimneeze isskaidroja. — Schito sosi atweda sew lihdsi tas kungs, kas guk us krahsns.

— Kas tas tahds ir? Polis?

— Ne, tas, rahdas, buhs Kreews.

— Maskalis? . . . Tad dod tik schurpu!

(Turpmak wehl.)

*) Ar wahrdu „Maskali" Maskreewi un Poli, wairak nizinoschâ nosihmê, dehweja Maskaweeschus, Kreewus.

Sihkumi.

Slepenpolizistu skola. Kahdâ Franzijas nomales apgabalâ nesen dibinata slepenpolizistu skola. Scho, weenmehr stipri apmekleto skolu dibinaja pa leelakai dalai no privateem lihdsekleem kahds no Franzschu wislaweenakajeem slepenpolizisteem. Mahjâ eenahkot, wisupirms redsamas istabas, kurâs jaunee nemahkuli isdara sawus pirmos studiju mehginajumus. Jaunajeem „noseedsneeku oschkereem" sche wisupirms jamahzas ismeizigi un apdomigi isleetot azis un rokas, lihds winu nowehroschanas spehja kluwuse tik leela, ka tee war kertees pee gruhtakeem usdewumeem. Schim noluhkam jaunos skolenus eewed sposchi apgaismotâ, pilnigi eerihkotâ istabâ. Tur teem atlauj palikt tikai daschas sekundes, lai wini waretu katru preekschmetu jo smalki paturet atminâ, — tad uguns teek nodsehsta. Jaunajam slepenpolizistam tagad, zik labi nu wina atminas spehja atlauj, us papira jausihmê skize, kas rahditu jo smalki nowehrotu notehlu no istabas eerihkojuma. Daschkahrt, istabu apskatot, durwis us azumirkli parahdas kahds zilweks, un slepenpolizista kandidatam tagad uslikts gruhtais usdewums, wehlak scho gihmi atkal pasiht starp kahdâm wairak nekâ simts preekschâ zeltâm fotogrammam. Kad azis tiktahl eewingrinatas, ka spehj kahdu apkahrtni ahtri un smalki nowehrot, tad nodarbojas ar taustes juhtu attihstischanu, — un ta ir jau daudz gruhtaka leeta. Glusch tumschâ telpâ skolenam aisleek preekschâ daschnedaschadus preekschmetus, kuri tam wehlak japasihst un tâs jo smalki jaapraksta. Ja winam, peemehram, aisliek preekschâ dahrgakmeni, pat tad no wina prasa, waj tee esot dimanti, rubini, safiri waj ziti kahdi dahrgi akmeni. —k—.

lem. Kroneſchanu iſdarija Kanterberijas arkbiſkaps. Pehz tam, kad kehninam bij uſlikts kroni galwā, arkbiſkapam palika ſlikti un uſnahza gihbonis, tā ka Jorkas arkibiſkapam un diweem ziteem biſkapeem wajadſeja to uſ brihdi noweſt pee malas; tomehr tas drihſi atkal atſpirga un wareja greeſtees pee zeremonijas pabeigſchanas atpakal. Turpretim kehninſch iſtureja wiſu zeremoniju labi un beſ nogurſchanas. Kahdu augſtmani, kurſch, kehnina preekſchā nometees, neſpehja pats wairs uſzeltees, kehninſch ſatwehra aiſ rokas un uſzehla. Kroneſchanai beidſotees, wiſi baſnizā eſoſchee uſzehlās no ſehdekleem un ſauza pilnā balſī: „Lai Deews uſtur kehninu un kehnineeni!"

Pulkſten 2 kehninu pahris aiſbrauza no Weſtminſteres abtejas atpakal uſ pili, pawadits no milſigā lauſchu bara ſkalām gawilem.

Wahzija. Sakſijas jaunais kehninſch Georgs pagahjuſchās nedelas peektdeenā noſwineja ſawu ſeptinbeſmito dſimumdeenu. Kehninſch ſchint eewehrojamā deenā apſchehlojis prahwu ſkaitu daſchadu noteeſatu — ſewiſchki tahdu, kuri noteeſati dehl waldneeka apwainoſchanas ar wahrdeem. Beſ tam eſot ſagaidama wehl ſewiſchka kehnina pawehle, zaur kuru tikſchot apſchehloti wiſi politiſkee noſeedſneeki, kuri noteeſati uſ zeetumu ne ilgaki par trim gadeem.

Deenwidus un ſewiſchki Reetum-Wahzijas daſchōs apgabalōs pagahjuſchās nedelas zeturtdeenā ploſijees atkal breeſmigs negaiſs. Daudſ weetās weeſulis aplauſis kokus, nozehlis ehkām jumtus, ſagahſis ari paſchas ehkas, ſibens aiſdedſinajis wairak ehkas un noſpehris daſchus zilwekus. Zaur breeſmigeem leetus gahſeeneem ſemakās weetas ſtipri pahrpluhdinatas, zaur kam laukkopibai nodariti eewehrojami ſaudejumi.

Berlines wirspolizijmeiſtars Windheims darijis magiſtratam un pilſehtai oſiziali ſinamu, ka Italijas kehnina ſwinigs eebrauzeens Berlinē notikſchot 28. (15.) auguſtā.

Paſuduſe baroneſe. Pahra nedelu atpakal laikrakſti ſinoja, ka Berlinē paſuduſe no kahda panſionata jauna, pee muiſchneeku kahrtas peederiga ſkuke, baroneſe fon Reheim. Pehz paſuſchanas wina reiſ bij redſeta Budapeſchtā un tad eekrituſe kā uhdenī. Tagad nu ſino, ka ſuduſē jaunkundſite atraſta Boſnijas galwenajā pilſehtā Serajewā kahdā atklahtā preeku mahjā, kur kahds Budapeſchtas ſeeweeſchu tirgotajs, ſolidamees tai eegahdat labu mahjſkolotajas weetu, nedelu atpakal to noliefereja un kur tai weenu nedelu tad nahzees iſpildit jaunā deenaſta peenahkumus. Tagad polizija baroneſi atſwabinajuſe un aiſſuhtijuſe to atpakal peederigeem.

Franzija. Scheromſē pilſehtas mērs atzelts no amata, tadehl ka atlahwis kahdam preeſterim turet pilſehtas namā preekſchlaſijumu pret waldibu, ſihmejotees uſ kongregaziju ſkolu ſlehgſchanu.

Orleanas herzogs atradis par derigu, ari eemaiſitees kongregaziju ſkolu ſlehgſchanas leetā un iſlaidis zirkularu rojaliſtu ſabeedribam Franzijā, lai tās wiſeem ſpehkeem zihnotees par mahzibu paſneegſchanas brihwibu un gahdajot, kā ſlehgtās eeſtahdes atkal teek atwehrtas. Tomehr trona mekletaja herzoga eemaiſiſchanās Franzijas dariſchanās kongregazijam buhs, protams, wairak tik par launu, nekā par labu; tagad ari tee, kuri lihdſ ſchim waldibas ſoleem pret kongregazijam lahga neperkrita, atſihſt to par labu un wajadſigu, tadehl ka nu kongregazijam war pahrmeſt beedroſchanos ar trona mekletaju un republikas pretineeku, Orleanas herzogu.

Belgija. Padſihtās Frantſchu kongregazijas eeguwuſchas Belgijā par ſawu ihpaſchumu jau 12 leelas pilis un wairak plaſchu ſemes gabalu. Belgeeſcheem prahti ſtipri uſtraukti dehl ſchahdeem neluhgteem weeſeem, pret kureem tagadejā klerikalā waldiba iſturas tomehr wiſai labwehligi.

Buhru generalis Lukaſs Meiers nomiris Briſelē, lihdſ kureenei bija nokluwis ſawā zelojumā uſ Dresdeni, lai tiktos ar ſawu kundſi un behrneem. Deemſchehl ka daudſ zitām, tā ari ſchai Buhru gimenei nebij wehlets, ar ſawu galwu un gahdneeku pehz ilgajām kara breeſmam wairs redſetees un tiktees. — Meiers miris ar ſirdstreeku, kura tam jau kara laukā daſchreiſ uſnahkuſe, bet nekad tik ſtipri, kā ſchoreiſ.

Spanija. Miniſtru preekſchneeks Sagaſta atſauz wehſti par nepateeſu, it kā winſch buhtu nodomajis atkahptees no amata. Ja winſch ari pateeſi juſtos noguris un meers winam buhtu wajadſigs, ir tad winſch neatkahptos un leetas labā paliktu wehl amatā.

400 miljonu peſetu leels kredits buhſchot wajadſigs jaunai kara kugu buhwei, kuri tikſchot paſtelleti Anglijā. Jaſchaubas, waj Spaneeſchi ſpehs ſadabut tikdaudſ naudas weenā kopā.

Portugale. No Liſabones ſino, ka Portugaleeſchu kara-ſpehka ekſpedizija, kura dodas uſ dumpigajām kolonijam, lai tur nodibinatu atkal meeru un kahrtibu, jau ſaduhruſēs ar eedſihwotajeem, kuri to buhſchigi apſchaudijuſchi un tad atkahpuſchees. Ekſpedizija zelojumu turpinot tahlaki.

Turzija. Turzija paſtellejuſe pee Krupa Wahzijā prahwu ſkaitu jaunu leelgabalu. Wairak augſti Turku oſizeeri noſkatijuſchees ſchinīs deenās pee Mepenas Wahzu artilerijas ſchauſchanā ar Krupa leelgabaleem pee Mepenes.

Haita. Haitas dumpineeki juhtuſchees tik ſtipri pret lihdſchinejo waldibu, ka winu galwenais wadonis, generalis Firmins ſaſtahdijis ſewiſchku dumpineeku miniſtriju, kurā par kara miniſtri eeſtahjees Kiliks, par ahrleetu—Deſtins un par eekſchleetu — Tſchikops. Jaunais waldibas ſehdeklis atrodas Gonaiwē.

Rigā.

Palihdſibas un behru kaſes „Seeds" gawilu ſwehtki. Mums preezat japreezajas par katra wiſpahrderiga uſnehmuma plaukſchanu, it ſewiſchki, ja kahds darbs bijis ſahkumā gruhts un wina daritaji naw taupijuſchi ſawus ſweedrus, ſawu nenogurſtoſchu pulinu. Tadehl mehs bijām jautri ar to jautru ſwehtku preekā pazilato pulzinu, kas ſeſtdeen, 27. jul. ap pkſt. 9 wakarā pildija Jonatana beedribas telpas, kuras bij laipni atwehletas palihdſibas un behru kaſes „Seeds" 20. gadu paſtahweſchanas ſwehtku ſwineſchanai. Beedribas telpas bij puſchkotas karogeem, wijam un pukem. Apakſchā pee ſtatumes, apnemts no jauku puku kupla wainaga, gandrihſ apſlehpts, maſs muſikas orkeſtrs ſagaidija weeſus gan jautrām, gan ſehrām ſkanam. Drihſ ween uſ preekſchneeka kga uſaizinajuma jautrā ſwehtku balibneeku druhſma pluhda iſtabā, kurā bagati klahts brokaſta galds aizinat aizinaja uſ ſawa kahrumu un jaukumu iſnihzinaſchanu. Kad wiſi ſanahkuſchee tā bij ſtiprinajuſchees, ſahkās pehz pkſt. 10 ſwehtku akts ar beedribas preekſchneeka Ahbolina kga juhſmigu atklahſchanas runu, kurā tas apſweizinaja weeſus un beidſot aiſrahdija, ka wiſām muhſu beedribam, tā ari „Seedam", japateizotees par ſekmigu rihzibu wiſpirms waldibas labwehlibai. Jaukts koris un wiſi ſwehtku balibneeki orkeſtra pawadibā trihs reiſes juhſmigi nodſeedaja walſts himnu. Pehz tam ſtahjās katedri beedribas rakſtwedis J. Spanbega kgs, kurſch nolaſija plaſchu un ruhpigi iſſtrahdatu pahrſkatu par beedribas darboſchanos, ſahkot no dibinaſchanas lihdſ ſchim deenam. Tagadejā beedriba zehluſēs no pulzina ſtrahdneeku, kuri gribejuſchi beedrotees ſem wahrda „Korku greeſeju beedriba". Scho noſaukumu wehlak pahrmainijuſchi ar „Rigas Seedona palihdſibas beedribas" wahrdu, kuras ſtatuti tikuſchi apſtiprinati no eekſchleetu miniſtra 22. aprilī 1882. g. Beedribas darbiba ſahkuſēs ar 13. juniju tai paſchā gadā. Pehz tam beedriba pahrgroſijuſe 1893. gadā ſawus ſtatutus un peenehmuſe tagadejo noſaukumu „Rigas palihdſibas un behru kaſe Seeds". (Aiſ telpu truhkuma plaſchaks apſkats jaatſtahj uſ rihtdeenu.) Tuhlin pehz intereſantās beedribas wehſtures nolaſiſchanas atſkaneja no kora, orkeſtrim pawadot, „Deews, ſwehti Latwiju"! Spehzigo dſeeſmu wajadſeja diwas reiſes atkahrtot. Swehtku balibneeki, kas pa ſcho laiku bija ſaſehduſchees ſahlē pee daili klahteem meelaſta galdeem, nu wareja, neaiſmirſdami ſawu mirſtigo dalu, noklauſitees tihri nebeidſamā runu ſtraumē, kura pluhda no beedribas aizinato weeſu mutes. No Rigas Latweeſchu beedribas puſes gawilneezi apſweizinaja Berga kgs, „Baltijas Wehſtneſcha" un „Balſs" redakziju apſweizinaſchanas runu nolaſija Purina kgs, jo projam laimes beedribai nowehleja no „Deenas Lapas" Gruſiſcha kgs, no „Mahjas Weeſa" un „Mehneſchrakſta" Deglawa kgs, no „Rigas Awiſes" adwokats J. Kreizbergs. „Auſtrums" bij atſuhtijis telegrafiſku apſweizinajumu. Uſſkaitit wiſu apſweizinataju wahrdus newaram telpu truhkuma dehl, waram tikai to teikt, ka 20 Rigas Latweeſchu beedribas bij atſuhtijuſchas delegatus apſweizinat gawilneezi un tai nowehlet „ſaules muhſchu", jauku, gaiſchu nahkotni. Rakſtiſki gawilneezi apſweizinaja kahdas 6 beedribas, ar telegrammam 8 beedribas. No Witebſkas bij ſweizinajums no beedra D. Sarina kga; beſ tam telegramma no beedreem Plato un Graudina. Runaiajt it wiſi zildinaja beedroſchanās un kopibas ſwarigo noſihmi, aiſrahdija uſ to, ka tikai tā eeſpehjams Latweeſcheem eenemt reiſ Rigā peenahkamu zeenitu ſtahwokli. Augſtas laimes iſſauza: tagadejam beedribas preekſchneekam, Ahbolina kgm, kurſch ar retu weeſmihlibu prata weeſus, uſnemt beedribas dibinatajeem, goda beedreem un Latweeſchu preſei. Jonatana beedribas preekſchneeks, adw. Semgala kgs paſneedſa gawilneezei glihtas rakſtamas leetas, nowehledams beedribas bilanzei augt. Omuliba, braudſigs, brahligs prahts, ihſta, jauka ſwehtku ſajuhſma mahjoja „Seeda" gawilu deenā. Sirſnigi wehlamees, lai tahds jauks kopibas un braudſibas gars walditu joprojam beedribas dſihwē, lai „Seeds" peenemtos kuplumā un krahſchnumā, lai Deews paſchķirtu wina zelus uſ diſchu, jauku nahkamibu! J.

Swehtdeen, 28. julijā, turpat Jonatana beedribas telpās, noriſinajās ſwehtku otrā dala, kura eeſahkās ar balli pehz pkſt. 3 pehz pusdeenas un beidſās ar ralbo teatri, M. Ehrmana kunga wadibā. Publikas bij ſapulzejees leels daudſums. Wiſs noriteja loti kahrtigi un zeenigi, ihſtā ſwehtku kahrtā. Swehtku balibneekeem wehl ilgi paliks patihkamā atminā „Seeda" goda deenas.

K—l—s.

Anglu karala Edwarda VII. kroneſchanas ſwehtku atgadijumā ſeſtdeen, 27. julijā, pkſt. 12. deenā, weetejā Anglikanu baſnizā notureja ſwinigu deewkalpoſchanu, pee kuras peedalijās Widſemes gubernators generalmajors Paſchkows, Anglu konſuls un wizekonſuls, zitu ahrſemju konſulatu lozekli un weetejā Anglu kolonija. Seſtdeenas wakarā Keiſara dahrſā Anglu kolonija ſarihkoja goda meelaſtu. Ahrſemju konſulati un Anglu kugi un laiwas oſtā bij iſgreſnoti karogeem.

Par Spaneeſchu konſulu Rigā eezelts Palmaroli Rehule.

P. D. Boborikins, paſihſtamais Kreewu rakſtneeks, kurſch tagad uſturas Rigas juhrmalā, 25. julijā, kā „Riſchſk. Weſtn." ſino, apmeklejis Grebenſchtſchikowa kloſteri un ſkolu. Kā awiſe ſino, Boborikins krahjot materialus kahdam leelakam literariſkam raſchojumam par wezlizibneekeem, kadehl tas wehlotees ar winu dſihwi, tās zehloneem un ſawadibam perſonigi eepaſihtees.

Rigas paſta-telegrafa apgabala preekſchneeks J. A. Oſtrowſkis ſeſtdeen aigreeſās no ſawa rewiſijas zelojuma Rigā.

R. L. B. Muſikas-Komiſija muhs luhdſ paſinot, ka nodomatais weeſigs wakars koru dſeedatajeem nebuhs wis 3. auguſtā, bet ſeſtdeen, 10. auguſtā, Tornakalna dahrſā.

Rigas Latweeſchu Labdaribas Beedribas 4. klaſu meitenu ſkolā (Awotu eelā Nr. 29.) uſnemſchanas ekſameni buhs 12. un 13. auguſtā. Jaunu ſkolneezchu peeteikſchanos peenems 9. un 10. auguſtā no pkſt. 10—1 ſkolas preekſchneeks M. [illegible]ſenbergs.

Rigas Latweeſchu Beedribas Reina diwklaſigā meitenu ſkolā (Agenskalnā, Kalnzeema eelā Nr. 8) mahziba ſahkſees 7. auguſtā. Jaunu ſkolneezchu peeteikſchanos peenem ikdeenas no pkſt. 8—11 preekſch pusdeenas ſkolas preekſchneeks A. Ahrgala kgs.

Annas Kenina kdſes II. ſchķiras 5-klaſigā meitenu priwatſkolā (Agenskalnā, Skolas eelā Nr. 4.) mahzibas ſahkſees 19. auguſtā; uſnemſchanas ekſameni 16. un 17. auguſtā. Jaunas ſkolneezes peenem no 1. auguſta ikdeenas no pkſt. 2—4 pehz pusdeenas.

Rigas brihwprahtigo ugunsdſehſeju komandai par labu zeturtdeen, 1. auguſtā Keiſara dahrſā buhs dahrſa ſwehtki, kurus atklahs ar Seiberlicha prologu. Pehz warjetē-teatra iſruhdes, kuras programma wiſai raiba un bagata, buhs ugunoſchana. — Atlikumu iſleetos minetā ugunsdſehſeju komanda daſchu rihku un jaunas twaika ſchluhtenes eegahdaſchanai. Katram gan buhs ſinams, zik leela wajadſiba muhſu tirdſneezibas un ruhpneezibas pilſehtā ir pehz apſtnigeem ugunsdſehſejeem. Muhſu ſparigee, neſawtigee ugunsdſehſeji war ſawu brihwuſnemto uſdewumu tikai tad pareiſi iſpildit, kad tee peenahzigi apgahdati wajadſigeem rihkeem. Tadehl katra apſiniga Ribſineeka peenahkums buhtu ſekmet mineto noluhku, apmeklejot augſchmineto intereſento iſrihkojumu.

Agenskalna waſaras teatri ſchowakar Roſchēra operete „Wie man Männer feſſelt". Otrdeen buhs Kiebaiſcha kga beneſizes iſrahde: Sülwana un Haſkona operete „Die Einberufung" („Le Sursis").

Wehrmana dahrſā treſchdeen, 31. julijā ſpehlēs pehdejo reiſi leibgwardijas Preobraſchenſka pulka muſikas orkeſtrs. Dahrſa adminiſtrazija, par ſewiſchkas pateizibas ſihmi nolehmuſe iſrihkot atwadiſchanās beneſizi par labu wiſeem muſikanteem. Jazer, ka ari publika eeradiſees uſ ſcho wakaru, pateiktees par teem baudijumeem, kurus ſchis orkeſtrs tai trihs mehneſchus ſneedſis.

Jahſchanas un braukſchanas ſazihkſte. Keiſariſkās Medneezibas Beedribas Rigas Nodala ſarihko 2., 6., 9. un 12. auguſtā uſ Rikſchotaju Beedribas zela ſazihkſtes, ween-, diw-, triſ- un tſchetrjuhgeem, medibu un ſkolas jahſchanā, automobilu braukſchanā, kungu un amazonu jahſchanā.

Manewri. 12. auguſtā 20. armijas korpuſa kara-ſpehks iſees manewrōs no Rigas uſ Jelgawu. Pee manewreem peedaliſees ari 29. artilērijas brigade, kura tagad ir lehgerōs Dwinſkas tuwumā. 30. julijā Rigā eeradiſees pilnigā ſaſtahwā Jekiſawetgradas 9. dragunu pulks, kas tagad uſturas Mariampoles meeſtinā, Suwalku gubernā. Tajā paſchā deenā eeradiſees ari 8. Donas kaſaku pulks iſ Wornas, Kaunas gubernā, un apmetiſees Ikſchķilē. Abi pulki nems dalibu pee 20. armijas korpuſa manewreem, pee Rigas juhras lihtſcha peekraſtes aiſſtahweſchanas. Manewri ilgs 9 deenas, no 13. lihdſ 22. auguſtam.

Uhtrupes. Rigas apgabal teeſā pahrdos: 10. ſeptembrī 1) Adamſona namu Rigā, peedſenamu paradu 2500 rbl., hipoteku par 3083 r., wehrt. 4000 rbl. un 2) Adamſona namu Saſulaukā, peedſ. par. 2500 r., hipoteku par. 11,983 r., wehrt. 16,000 r. — 21. ſeptembrī — Schenfeldta namu Rigā, hipoteku par. 126,000 wehrt. 55,000 rbl.

Sawadu kahrtibu eewedu[ſchi] daſchi trakteeru ihpaſchneeki: no krona degwihna pahrdoſchanas nedabudami nekahdas leelas pelnas, tee, kā „Prib. Kraj" rakſta, wiſeem ſpehkeem zenſchotees nodot pehz eeſpehjas wairak alus, no kura pelna eſot leelaka, un iſleetojot ſcham noluhkam pat daſchadus ſpaldu lihdſeklus. Schahda rihziba, protams, ir nepareiſa un pretlikumiga. Tā ka degwihnu gruhti dabut, tad daſchōs trakteerōs apkalpotaji to pahrdod it kā ſlepeni, ſinams, par paaugſtinatām zenam. Ja par ſchahdu rihzibu praſa no trakteeru turetajeem atbildibu, tad tee ſchos noluhkus zenſchas noſtahdit labakā gaiſmā un aiſbildinatees ar to, ka tadehl nedodot apmeklletajeem degwihnu, ka tee jau eſot peedſehruſchi. Zitōs trakteerōs „weikals" eerihkots wehl labak un tur pee pudelu atkorkeſchanas nolej „pa pileenam", no kureem ſatrahjas „lahſites", kuras tad glabſitem pahrdod.

Paſudis „teatra direktors". Neſen lapās aiſlaidees kahds maſaks Latweeſchu akteeru trupas wadonis, kurſch pehdejā laikā ihſti dſihwi rihkoja iſrahdi pehz iſrahdes, lai gan tās tik wahji ſagatawotas, jo wadonis gan bij weikalneeks, bet ne teatra leetas pratejs. „Direktors" kahdai Sch. firmai iſwihlis 800 rbl. naudas, kā ari eekaſejis no daſchām maſakām firmam 20—50 rbl., pee kurām tas bijis par kaſeeri. Teatra friſeerim K. aiſneſis parukas par kahdeem 20 rbl. Tagad direktoru meklē polizija. Lihdſ ar winu aiſlaiduſchās ari pahris wina „aktriſes", laikam gan aiſ „mahkſlas kaiſlibas". —ay—

Kā daſchi miruſchos godina. Ar mihleſtibu un ruhpibu pakalpalizeji ſtahda un kopj pukes uſ ſawejo kapeem. Pukes winu kapejeem ir tik pat mihlas, zik mihli ir bijuſchi aiſgahjuſchee: wezakeem behrni, behrneem wezaki, brahli un mahſas. Winu kapus apmeklē, ſlazina pukites, papreezajas, kad tās uſſeed, kawejotees atminās. Bet peederigeem ar noſkumſchanu beeſchi ween jaredſ, ka kapu rotas nolauzitas, ar mihleſtibu ſtahditās un koptās pukites waj nu aiſneſtas pawiſam prom, waj eeſtahditas uſ zita kapa. Tā, luhk, daſchi godina ſawus aiſgahjuſchos, ſtahdidami uſ kapu kopinam no zitu kapeem ſagtas pukes. — Tahda puku rauſchana un ſagſchana noteek jo beeſchi Rigas Sw. Matiſa kapſehtā. Behdiga parahdiba, par kuras nowehrſchanu gahdat jagahdā.

U... S...

Atreebſchanās. Wakar pehz pusdeenas leelā Paliſadu eelā Nr. 14 notika ſchauſmigs atgadijums. Kaſimira Dſ. dſihwokli, dſihwokla ſaimneeka peedſihwotajas meita, Weronika K. ar ſirwi nahwigi eewainoja Kaſimiru Dſ. peerē un ſihmī. Jaunawa ſcho noſeegumu iſdarijuſe atreebſchanās noluhkā. Dſ. tuhlin nogahdaja pilſehtas ſlimnizā. Maſ zeribu uſ wina glahbſchanu. —rgs.

Eewainojumi. 27. julija wakarā Freiberga reſtorazijā, leelā Minſterijas eelā Nr. 2, muhrneeku Stepanu K. kahda nepaſihſtama perſona eewainoja ar naſi kruhtis. Eewainoto nogahdaja pilſehtas ſlimnizā. — 28. julijā Peterſalas eelā Nr. 11 diwi nepaſihſtami zilweki uſbruka nama ſehtā Rigas maſpilſonam Jahnam Skujinam, pehdejo ne wiſai wahrigi eewainodami galwā un labā rokā. Uſbruzeji, kā domajams, ſawu nedarbu iſdarijuſchi laupiſchanas noluhkā, kas teem neiſdewās. —rgs.

Nelaimes gadijums ar behdigām ſekam. 27. julijā, ap pkſt. 6 no rihta, Aleksandra augſtumu ſlimnizā kahda kurlmehma wahjprahtiga ſeeweete iſlehza pa ſlimnizas treſchā ſtahwa logu, pee kam ſmagi eewainojās un pehz daſchām ſtundam nomira. —rgs.

Dſerſchanas augli. Wakar pee wakara Walmeeras eelā daſchi ſtrahdneeki eeſahka dſehrumā kautees, pee kam kahds K. un wina ſeewa tika gruhti eewainoti un teem wajadſeja ahrſta palihdſibas. P.

Sahdſibas. Lauzeneeks R. bij pahrdewis ſeſtdeen ſawus peena raſchojumus un dewās uſ Rigas-Orlas dſelſszela peeſtahtni, lai brauktu mahjā. Terbatas eelā winſch eegreeſās ar kahdu paſinu dſehreenu pahrdotawā, kur R—am, alu dſerot, noſaga ſainiti ar eepirkumeem par 8 rbl. P.

— Aiſpagahjuſchā naktī maſpilſonei E. Neuman iſ aiſſlehgta dſihwokla iſſagtas daſchadas ſelka un ſudraba leetas ar dahrgakmeneem par wairak nekā 200 rbl. —rgs.

Sahdſiba uſ kuga. 27. julijā Amalijai Berg uſ twaikoniſcha „Agthe" pee Dubultu peeſtahtnes iſ bufetes atwilktnes iſſagts naudas maks ar 155 rbl. un daſchām kwihtem. Sahdſibu, kā domā, iſdarijuſchi kahdas augtu uhdenu un ſeltera eeſtahdes kutſcheeri, kuri uſ kuga uſneſuſchi atſpirdſinoſchus dſehreenus. —rgs.

Ugunsgrehki. 27. julijā, ap pkſt. 11 wakarā, aiſ neſinameem zehloneem iſzehlās uguns Skolas eelā Nr. 36, Annas Silgailu namā, pee kam nodega ſchkuhnis ar ſeenu lihdſ pamateem. Saudejumi lihdſ 2000 rbl. Ehkas apdroſchinatas par 9075 rbl. — Naktī uſ 28. julija uguns iſzehlās Kurmanowa eelā Nr. 11, R. Schapiro namā, ſem nama pirmā ſtahwa trepem. Uguni nodſehſa mahjneeki pirms ugunsdſehſeju eeraſchanās. Saudejumi naw eewehrojami. — 27. julijā, ap pkſt. 3 pehz pusd., pee Wezās Jelgawas eelas Nr. 21, 23 un 25, Hartmana ellas ſabrikā, aiſ neſinameem eemeſleem iſzehlās ugunsgrehks deſtileſchanas nodalā. Uguni nodſehſa fabrikas ugunsdſehſeji. Darwas wahritawa apdroſchinata par 2000 rbl. Saudejumi wehl neſinami. R.—

Leels ugunsgrehks. Baſnizas pulkſteni, pkſt. 12 pusdeenā ſinoja ugunsgrehku. Pahrdaugawā. Uguns ploſas A. Etterta kokwilnas ſabrikā, Agenskalnā, Leepajas eelā Nr. 3. Tuwakas ſinas rihtdeen.

Tirdſneeziba un ſaimneeziba.

Kreewijas lauku ſtahwoklis ap 20. juliju. Wolgas apgabalā leels karſtums un ſauſums kaitejis laukeem, ſewiſchki waſarejai. Tas pats ſakams par Melnās juhras peekraſti. Turpretim reetumōs un zentralajās gubernās lauku audſelibu aptureja ſlapjſch un aukſts laiks. Beſ tam reetumōs (daſchōs Wiſlas apgabalōs) maitaja laukus heſu muſcha, ſeemelōs kukaini un deenwidōs ſiſeni. Beidſot daudſ weetās poſtu darijuſe kruſa. Tā tad lauku labais ſtahwoklis eewehrojami gahjis atpakal, kaut gan wiſpahrigi tomehr wehl apmeerinoſchs. Wiſlabak ſtahw kweeſchu lauki, kuri tikai daſchōs apwidōs neapmeerinoſchi, kā Wiſlas apgabalā, pee Melnās juhras un pa weetam zentralā Kreewijā. Rudſu ſtahwoklis maſak apmeerinoſchs; ap Wolgas widu un pee Kamas tas pawiſam behdigs; pa dalai tas pats ſakams par daſcheem juhrmalu apwideem. Deenwidōs ſeemajas raſcha leizama, turpretim reetumu apgabalōs pee plaujas leetainais laiks kaiteja. Waſareja, aiſkaitot augſchminetos apgabalus, ir apmeerinoſcha. Sewiſchki laba raſcha ſagaidama Kijewas, Tſchernigowas un Harkowas gubernās.

Tintes un wahgu ſmehres pagatawoſchana, pehz Waldoſchā Senata iſſkaidrojuma no ſch. g. 2. apr., uſſkatama par amatu, kadehl Schihdi, kam apleeziba, ka ſcho amatu eemahzijuſchees, ir brihwa uſtureſchanās teeſiba ahrpus winu rajona.

Leeliſko plann, buhwet dſelſszelu no Amerikas uſ Kreewiju pahr Alaſku, Amerikaneeſchi, kā leekas, wehl naw atmetſchi. Sibirijas awiſes rakſta, ka Amerikanu inſchenera Harija Wunta ekſpedizija, kas ſchopawaſar dewās uſ Jakutſku, ſaſneeguſe jau Lejas-Kolimſku. No ſchās ekſpedizijas atradumeem atkarajees jautajuma iſſkaidroſchana, waj warēs Amerika jau [illegible] ſaweenot ar Kreewiju.

Par tirgoſchanos ar reibinatajeem dſehreeneem ſwehtdeenās un ſwehtku deenās finanſu miniſtrs, kā „Pet. Wed." rakſta, eſot iſlaidis preekſchrakſtu, pehz kura tahdās weetās, kurās ir baſnizas, tirgoſchanās ar ſchahdeem dſehreeneem wakarā ſlehdſama ne wehlakais kā pkſt. 5 wakarā; deenā ſchajās deenās war ſahkt tirgotees tikai pkſt. 12. Schi pawehle ſihmejotees tiklab uſ krona, kā ari uſ privatām dſehreenu pahrdotawam.

Landrina ſchokolades un konfektu fabrika Kreewijā tahlu paſihſtama. Buhtu jadomā, ka ſchahda „ſolida" firma ſawus raſchojumus newiltos, t. i. neſajauks ar kaitigām weelam. Un tomehr, deemſchehl, tas tā naw. Nupat Peterburgas pilſehtas laboratorijā, iſmeklejot ſchās fabrikas marmeladi un ahbolu pirē, tajōs atraſta ſalizilſkahbe, kuru, kā weſelibai kaitigu, naw atlauts leetot pee ehdamām leetam. Landrina firma par to ſaukta pee atbildeſchanas.

Pee dſelſszelu darbnizam un galwenajām noliktawam dibinami amatneezibas kurſi, par kureem iſlaiſts ſch. g. 2. maijā Wiſaugſtaki apſtiprinats Walſtspadomes nolehmums. Schee kurſi ſarihkojami un uſturami no dſelſszelu lihdſekleem. Tajōs uſnemami amatneezibas mahzekli 14—18 gadus wezi. Kurſs diwgadejs. Mahziba par brihwu.

Peldoſcha ſihkruhpneezibas iſſtahde, kā laikrakſti ſino, ſcha mehneſcha beigās tſeeſchot pa uhdens zelu no Peterburgas un peeſtahſchotees wiſās Wolgas peeſtahtnēs, tā lihdſ paſchai Aſtrachanai. Iſſtahde ſarihkota uſ Sihkruhpneezibas iſſtahſchu Peterburgas komitejas uſmudinajumu un iſſtahditaji ir pa leelakai dalai Peterburgas gubernas ſemſte un tureenes ſihkruhpneeki. Sewiſchki ahdas un pinuma iſſtrahdajumi ſchai iſſtahdē eſot eewehrojami. Wiſa iſſtahde eewetota uſ leelas ſtruhgas, kuru wilks kahds neleels twaikonis.

No Leepajas pag. mehneſī iſweſti uſ ahrſemem kopā 1139 ſirgi, t. i. ap 509 ſirgu maſak, nekā pagahjuſcho gadu ſchai paſchā laikā.

Rihtdeenas kalendars.

Otrdeena, 30. julijs (12. auguſts). — Wahrda deena **Zila, Siluans, Androniks, Roſalija, Abdonijs** un **Julitta.** — Saule lez: pkſt. 4.43 min.; noreet pkſt. 8.11 min. Deenas garums: 15 ſtundas 28 minutes.

Jaunakās ſinas.

Neapolē. Agrakais Transwalas walſts ſekretars Reizs atbrauza ſche ar ſaweem dehleem uſ twaikona „Kanzler" un aiſzeloja pa dſelſszelu tahlaki uſ Holandi.

Romā. Scheſeenes waldibas aprindās dſirdams, ka nahkoſcha gada februara ſahkumā Romā weeſoſchotees kahds eewehrojams leelwalſts waldneeks.

Briſelē. Generala Lukaſa Meiera lihķis tapa eebalſamets un winu ſuhtis uſ Pretoriju. Generala weena meita atbrauza ſche iſ Dresdenes. Sagaida atbrauzam generala kara beedrus. Diplomatiſkais korpuſs eeradās pee miruſchā, parahdit tam pehdejo godu. Peenahk daudſums lihdſjuhtibas telegrammu, ari no Anglijas.

Briſelē. Scheſeenes Anglu ſuhtneeziba darijuſe ſinamu, ka Buhru delegateem un ziteem Eiropā dſihwojoſcheem Buhreem neteek dota atlauja, braukt atpakal uſ Deenwid-Afriku. — Profeſors Winklers, iſmeklejis preſidentu Steinu, iſſazijās, ka ne-eſot ſchaubas par Steina pilnigu iſweſeloſchanos.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Agentura).

Peterburgā, 28. jul. Odeſā no 9.—20. jul. naw ſaſlimis wairs neweens ar mehri. Peez'as perſonas kas preekſch 9. jul. bij ſaſlimuſchas, atſihtas par iſweſelojuſchām. 20. un 21. jul. diwi no jauna ſaſlimuſchi, tapa iſweſti no pilſehtas ſlimnizas un tuhlin ſewiſchki atſchķirti. Slimibas gaita apmeerinoſcha. Akſajā, Tſchernojaras aprinkī, Aſtrachanas gubernā, no 15. jul. naw konſtatets neweens jauns ſlimibas gadijums. No wiſām 28 ſaſlimuſchām perſonam 16 miruſchas un weena atweſelojuſēs, kamehr 11 wehl ir ſlimnizā; 9 no tām jau ſahk atweſelotees.

Odeſā, 27. julijā. Schodeen ſlehdſa odontologu (ſobahrſtu) kongreſu. Tas ſkatijis zauri kahdus 30 ſpezialus preekſchlikumus un nolehmis dibinat ſawſtarpeju palihdſibas, penſijas un behru kaſi, un 4. kongreſu noturet 1905. gadā Peterburgā.

Noworoſiiſkā, 27. julijā. Sche atklahta Frantſchu mahkſlineeku bilſchu iſſtahde.

Port-Arturā, 28. julijā. Sche no koleras ſehrgas iſzelſchanās laika, no 2.—20. julijam ſaſlimuſchi 346 Kineeſchi, 45 Eiropeeſchi un 25 apakſchkareiwji. Miruſchi pawiſam 219 Kineeſchi, 26 Eiropeeſchi un 11 apakſchkareiwji.

Swinemindē, 10. auguſtā (28. julijā). Jachta „Hohenzollern" zitu kugu pawadibā eeradās pkſt. 9 no rihta ſche. Uſ jachtas notureja deewkalpojumu.

Londonā, 10. auguſtā (28. julijā). Kehninſch un kehnineene peedalijās ſchodeen pee deewkalpoſchanas Sw. Dſchemſa baſnizā. Wiſā zelā lauſchu bari ſarihkoja teem trokſchainas owazijas. — Kehnina weſeliba katrā ſinā apmeerinoſcha. Biletenus wairs neiſlaidis.

Дозволено цензурою. — Рига, [illegible] 1902 г.
Iſdewejs un redaktors: Fr. Weinbergs.

Adreses.

Pahrzelojis peenemu slimneekus kâ agrak

Dr. med. Zimmermann,

710 Marijas eelâ № 46.

Dr. Baermann,

nerwu un swabsenu slimibâs, runajams no plkst. 9—12 un 4—6. Swehtdeenâs preekschpusdeenâs. **Walnu eelâ Nr. 30**, (Wehweru eelas stuhri). 702a

Sobu ahrste

Neumark-Baerman

Walnu eelâ № 30 (Wehweru eelas stuhri).

Dr. Z. Blindreich.

Peenem **eekschkigâs un behrnu slimibâs** no pulksten 9—12 deenâ un no 2—5 pehz pusdeenas, **Elisabetes eelâ Nr. 20a** Resterowa namâ. 716a

Kannuma ahdas, sifilitikâs, puhschla un weneriskâs slimibâs runajams pa wasaras laiku ikdeenas no pulkst. **10—2** pusd. un **4—7** wak. Swehtdeenâs tikai no plkst. **10—2.**

Dr. H. Levy's,

prakt. ahrsts.

Suworowa eelâ Nr. 10.

647b Pretim Wehrmana dahrsam.

Aleksandra eelâ Nr. 84.

Runas stundas **weneriskâs, ahdas un dsimuma slimibâs** no pulksten 9—11 preekschpusdeenas un no 6—8 wakarâ.

Dr. N. Hirschberg

prakt. ahrsts. 414b

Aleksandra eelâ Nr. 84.

Poliklinika

ahdas un dsimuma slimibâs,

Rigâ, Schkahnu eelâ Nr. 16. Starp zitu **ismeklefchana ar elektrisku apgaismoschanu, ahrstefchana ar elektrizitati.**

Slimneekus peenemu katru deenu no plkst. 12—3 pehz pusd.

H. Simonsons,

871b eestahdi pahrwaldofchs ahrsts.

Peenemu slimneekus **ausu, kakla** (aismakuma) un **deguna slimibas**, no plkst. 8—1 un no 4—6.

Dr. J. Eliasstam,

Paulutschi eelâ 17, preti Wehrmana dahrsam.

Mahziba.

Kreewu, Wahzu un Franzischu

walodu stundas

lehti pasneedf Terbatas eelâ Nr. 38. dſ. 1. 592a

Kreewu, Wahzu, Franzischu un Angku

walodu stundas.

Sagatawoschana

us **real- un komerz-skolam**, us **gimnas. un augstak. meitu-skol.**, kâ ari us **amatneezibas skolu un apteeku. mahzekku eksameneem.**

Tirdsneezibas sinibas:

tirdsn. rehkinasch., grahmatwesch., koresp. u. t. t. Stundas pasn. kungeem, dahmâm un behrneem **(ari pulzinôs)**. Mahzibas sahkums katrâ laikâ

NB, Pa wasaras brihwlaiku stundu pasneegsch. **netaps** pahrtraukta;

Tuwakas sinas sekoschâs grahmatu tirgotawâs: **Behrsina** kga, Suworowa eelâ 22, un Tehrbatas eelâ 14. **Osola** kunga, Terbatas eelâ 7, un **Brigadera** kga, Marijas eelâ 13 (Berga Basarâ), **Altberga** kga, Almenu eelâ 13, **Purpetera** kga, Ahgenskalnâ Hanschkinewiza basarâ, **Lappas** kdses, Tornakalnâ, Wezâ Jelgawas un Bauskas eelu stuhrî. 827b

Rigâ, 1901. g.: ***Sudraba medaļa***

par preekschaihmigu mahzibas pasneegschanu.

Maksa Klaczko,

grahmatweschu kursi,

Schkuhņu eelâ Nr. 19, 1. stahwâ.

467b *Prospekti par brihwu.*

Mahziba konzesioneta no mahzibas eestahschu pahrwaldes un us labako eeteikta no eewehrojamakeem leetpratejeem.

Nekahdas grupas. Sahkums jebkuru deenu.

Lotto

Palejas eelâ Nr. 5, pee Doma basnizas, peedahwâ puspomadi „Amor", wideju leeluma bodu 30 kap. buzî, pahrdodu ari mahzibodu 30 kap. buzî, Pollirpasta 30 kap. buzî. Waselinu ahdu smehri, kâ ari nagu smehri. Karbolineumu. Usaizinaju ismehginat manu waselina wihsi, mina pahrpehj wisas zitas sortes un tomehr nemaz dahrgak nemaksâ kâ 5 kap. par podinu. 551b

Skolu waldem un » » » »

» » » » skolotaju kungeem!

Pagodinos pasinot, ka no **Rigas mahzibas apgabala kuratora** ka ir

atlauts skolâs leetot

Rakstu-kamols

Lasama grahmata jaunibai, sewischki pehdejâm un augstakâm nodakâm skolâs.

Pehz latw. rakstneeku darb. sastahdijis

T. Seiferts.

Maksâ eeseeta **45** kap.

Apgahdajis **J. Osols** Zehsis.

Sludinajums.

Baltijas Domenu Walde zaur scho pasino wispahribai, ka **galigi torgi** taps notureti dehk apakschâ mineto Widsemes guberņu atrodoschos krona wasarnizu eezirkņu atdoschanu us renti us 99 gadeem

Rigas aprinki:

Rigas tuwumâ atrodoschas juhrmalas peldu weetu polizijmeistara kanzlejâ, 26. augustâ 1902. g.

1. Sem jauneedaliteem wasarnizu eezirkņeem, peewee noteem pee V. Bilderlinu obroku apgabala Rigas juhrmalâ, netahlu no Bilderlinu dselsszeka stanzijas, sem №№ 24, 25, 28, 41, 42, 43 un 44.

2. par jauneedaliteem VII. Bilderlinu obroku apgabala wasarnizu eezirkņeem, Buļļu muischas tuwumâ (Amerika) sem №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 28, 29, 30, 31, 32 un 33.

Tuwakas sinas par eezirkņu leelumu un nowehrtejumu ir issludinatas Widsemes un Kursemes guberņu awisês. Planôs un nomas nosazijumôs war dabut preekschlaiku eeskatitees Baltijas Domenu waldê un pee Slokas meschkunga.

Pahrwaldneeks **knafs Meschtscherskis.**

799b Pr. darischanu wedeja **Osolin.**

Beedribu sinojumi.

Keisariskas Kr. Dahrskopibas Beedribas

Rigas Nodaļa.

R. L. beedribas namâ.

Swehtdeen 4 augustâ, pulkst. weenôs deenâ

Isstahdes Komitejas sehde.

Pehz tam plkst. 2 deenâ.

Pilna sapulze.

Deenas kahrtiba.

1) „Meloni" — A. Grünberga.
2) „Sarkanals sirneklis" J. Siewerta.
3) „Masas koku skolas" P. Neguta.
4) „Dahrsa semes kalkoschana" Fr. Araja
5) Dahrskopibas isstahde.
6) Tekoschas darischanas.

710b **Preekschneeziba.**

Meita

preeksch lopu kopschanas wajadsiga Leeseres eelâ № 8, Wezâ Lehgerlaukâ.

Skolenus

peenem pansijâ, kur? saka „Rigas Awises" ekspedizija. 7'9a

Muhrneeki

kuri prot safadi puzet war peeteiktees masâ Lehger eelâ № 27. 733a

Wairaki dahmu uswalki

kâ: waleerets seemas mehtels, wasaras mehtels, apleelamais, kleites, zepure, mufe u. t. t., koti labi usturejuschees, apskahktu dehk lehti pahrdodami masâ Lehgeru eelâ № 39, pee J. Ausina kga. Peeprasams darba deenâs no pulksten 8 wakarâ un swehtdeenâs no pulksten 1—5 pehz pusdeenas.

Leelaks dsihwoklis

derigs weikalam jeb darbnizai lehti isihrejams un masas dsihwoklis par 7 rbl. mehn. isihrejama Tornâ eelâ № 13. 726a

Dsihwokli

sastahwoschi no 1—5 istabam un wiseem wajadsigeem eerihkojumeem lehti isihrejami Aleksandra eelâ № 151. 694a

Rotaļu leetas

leelâ ismehlê teek lehti pahrdotas.

J. Puohk, 83b

rotaļu leetu noliktawa,

Marijas eelâ Nr. 9, Resterowa mahjâ.

Sataisijumi un breijataju darbi teek isbariti ahtri.

Semes malka (torss) ir dabujams Anjenes eelâ № 4. 707a

Caur so teek uzaicinati visi, kam Rigas Latveesu teatris rup un kas veletos uzņemtees **garantiju** par teatra izdevumu daļas segsanu, eerakstitees lidz 10. augustam s. g. garantu listé, kas izlikta pee Rigas Latveesu Beedribas intendanta **Pupola** kga no pulksten 11—2. Pec eerakstisanas sasauks garantus uz sapulci deļ delegatu velesanas teatra kommisijá.

Peezime: Garantija par 25 rbļ. dod garantu sapulcé veenu balsi, garantija par 50 rbļ. — divas un garantija par 100 rbļ. — tris balsis un dabun: pirmais garants par 25 rbļ. eesejas biļeti par 25 prozentem lehtak, otris garants par 50 rbļ. — par 50 procentem letak un tresais garants par 100 rbļ. — sedekli par brivu pirmá veetá preeks visas sesonas.

b794 **Rigas Latv. Beedribas preeksneeciba.**

Sludinajums.

Rigas Orlas dselsszeka walde, zaur scho pasino wispahribai, ka no **28. julija sch. g.** starp Rigu un Sloku ees sekoschi pasascheeru papildu wilzeeni schahdâ kahrtibâ:

Wilzeens № 43. **Wilzeens № 56-bis**

Stanzijas	Atn.	Beet.	Atf. eet	Stanzijas	Atn.	Beet.	Atf. eet
Riga II.	Deenâ		2.58	Sloka	Wakarâ		10.20
Tornakalnâ	—	—	—	Affaros	10.28	3	10.31
Sasulaukâ	3.06	2	3.08	Karlsbadê	10.36	1	10.37
Solitude	3.13	1	3.14	Dubultôs	10.42	3	10.45
Pupe	3.19	2	3.21	Majoros	10.48	2	10.50
Bilderlingôs	3.30	2	3.32	Edinburgâ II.	10.53	2	10.55
Edinburgâ I	3.35	2	3.37	Edinburgâ I	10.58	2	11.00
Edinburgâ II	3.40	3	3.43	Bilderlingôs	11.03	2	11.05
Majorôs	3.46	2	3.48	Pupê	11.14	3	11.17
Dubultôs	3.52	3	3.55	Sollitudê	11.22	1	11.23
Karlsbadê	4.00	1	4.01	Sasulaukâ	11.28	5	11.33
Affarôs	4.06	2	4.08	Tornakalnâ	11.42	6	11.48
Slokâ	4.16	Deenâ		Rigâ II.	11.55	Wakarâ	

II. Rigas Krahj-Aisd. Sabeedriba,

Rigâ,

Terbatas eelâ № 26.

Peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru darba deenu no pulksten 10 lihdf 2 pehz pusdeenas.

Maksâ **par noguldijumeem 3—6%** gadâ.

Aprehkina **par aisdewumeem 7—9%** gadâ.

Noguldijumu, kâ ari aisdewumu paradu kakti ir swabadi no krona nodokleem. Sabeedribâ war eestahtees ari beedribas un arteli. Galwineeki war buht ar nebeedri.

Sabeedribas **dreschibas kapitals** 1. februari sch. g. bijaar **231** beedru galwojumu **146,715** rbl. **30** kap. **Walde.**

„Rifchkij Westnik"

leelakâ un wiswairak isplatitâ Kreewu awise Baltijâ

Wislabaki informeta Baltijas jautajumôs.

Awise isnahk ikdeenas, wakarâ, isnemot swehtdeenas un swehtku deenas.

Maksâ Rigâ par **3** mehn. **2** rbl. ar peesuhtischanu, **1** rbl. **50** kap. bes peesuhtischanas, **lauku skolatajeem Baltijâ** ar peesuhtischanu par **gadu** peezi rbl un par pusgadu trihs rbl. Ahrsemês par gadu **14** rbl., par pusgadu **7** rbl., par **3** mehn. **3** rbl. **50** kap., par weenu mehn. **1** rbl. **75** kap.

Sludinajumi jo plaschi isplatiti.

Abonefchanu nem pretim redakzijas kantori Rigâ,

Leelâs un Masâs Grehzineeku eelu stuhrî, Lipschiza namâ Nr. 27/2.

Redaktors **L. N. Wittwizki.**

Rigas Latw. Beedribas Reina 2-klasigâ meitenu skola.

Ahgenskalnâ, Kalnzeema eelâ № 8.

Jaunu skolneezisch peeteikschanu peenemu ikdeenas no plkst. 8—11 preeksch pusdeenas. Japeenes kristama un baku potefchanas sihmes.

Mahziba sahksees 7. augustâ.

Skolas preekschneeks: **Ad. Ahrgals.**

R. L. L. B.

4 klasu meitenu skola Rigâ

Awotu eelâ (Ключевая) Nr. 29.

Jaunu skolneezischu peeteikschanas peenemu 9. un 10. augustâ no plkst. 10—1. Peeteizotees japeenes 1) wejuma sihme, 2) baku sihme, 3) pehdejâ skolas leeziba. Usnemschanas eksameni taps noturetî 12. un 13. augustâ.

Skolas nauda: Ia, Ib un II. klas. — 7½ rbl.

3. un 4-kl. jaunu skolneezischu usnemschana nebuhs.

M. Rosenbergs.

Lehtas deenas!

No pirmdeenas 29. julija sahkot lihdf peektdeenai, 2. augustam taps **ispahrdoti**

kokwilnas stoffi par puszenam.

kretonus, 20, 18, 16, 14, 12 par rubli, **satinu,** sahkot no 20 kap., **kekkalinu,** 9 par 1 rbl. kâ ari leelu partiju **wilnas atlikumu** par **50%** **lehtaki.**

Berner & Isaksohn

776b **Wehweru eelâ 7,** Mesepilsehtas stuhrî.

Kapitala

100 Deb' 100 Kred!

Grahmatwesch.	Praschana ir KAPITALS!
Korespondenzê	Augstaka alga! Zeen. stahwoklis!
Tirdsn. rehķin.	Kursi: kungeem, damam, weikalneekeem, amatneekeem.
Kantoru darbos	
Latv., Kreewu jeb Wahzu walodâ	Mahzib. sahkums katrâ laikâ.

Par welti zeen. weikalneekeem atlaidu kreetnus spehkus no saweem mahzekleem (kung. un damas) un luhdsu, wajadsibâ pee manis laipni peeprasit.

Prospektus peesuhtu par welti.

J. Kasimirs,

Rigâ, Kasteļa bulwari Nr. 11, pee Nikolaja tilta.

Run. p. 1—3 un 7 w., zitâ laikâ: E. Plates druk.

Par sekmem galwoju.

Sirgu kuhlejs

un ekselu maschina lehti pahrdodami Mitawes kalna Samelâs. Peeprasams turpat jeb Rigâ, Karlines eelâ Nr. 15, pee saimneeka. 741a

2 mahjas

weena masa ar saknu dahrsu atrodas Jelgawas schosejâ № 146, netahku no nahkoschâ elektriska dselsszeka un leela mahja ar 386 kwadrat asim semes lihdf ar maisas laukumu, pret labu eemaksu pahrdodamas. Tuwakas sinas pasneedf Ehrgla eelâ № 22, elektr. dselsz. peet. weetâ. 738a

Leela mahja

sastahwoscha no 7 istabam ar leelu dahrsu un 2 dsihwokli no 1—2 istabam un 3 dsihwokli sastahwoschi no 3 istabam lihdf ar masu dahrsiņu, isihrejami Sasulaukâ, 3 minutes gahjeena no dselsszeka stanzijas Aleksandra peeturâ, Dahrsa eelâ № 25. 730a

Gruntsgabalu

wehlas pirkt Katrindambja tuwumâ. Ofertes nododamas schahs awises ekspedizijâ. sem burt. „S. S. 49". 740a

Elegantas ekipaschas

teek par lehtam zenam isnomatas Matihsa eelâ Nr. 22, telefons 823.

Oswald Steinblum.

Prasiet pehz **zigorineem** sem firmas **„A. Bucht"**, tee ir labi. **Familijas kafeja,** weselîgs dsehreens. **Maisîta eesalu kafeja,** nerwu stiprinadams dsehreens. **Eesalu kafeja,** koti deriga preeksch behrneem un wahjeem nerweem. Aika pahrdewejî dabu augstu rabatu. Dabujama wisôs leelakôs weikalôs Rigâ. 89b

!! Ruhpigam nama mahtem par sinu: !!

Schahwetas dahrsa sakņes

preeksch supas, isnahk daudf lehtaki kâ neschahwetas, peedahwâ:

Brahki Schkfchastni

Glubokajâ, Wilnas gub.

if paschu dahrseem, 1 mahrz. **45** kap. ½ „ **25** „

Rigâ dabujami pee

Fr. Lassmana,

Aleksandra bulwari № 1, sehklu tirgotawâ.

Kugu sinas.

Rigâ eenahkuschi kugi.

25. julijâ. Wahzu tw. Kydonia, kapt. Rahdens no Kronstates ar uhdeni. Danu tw. Ansgar, kapt. Larsons no Bones ar oglem. Sw. tw. Julia, kapt. Jakobsons no Lifekiles ar klinsch-akmineem.

26. julijâ. Angku tw. Moravia, kapt. Banks no Leithes un Bonefs ar ladiņu. Danu tw. Magnus, kapt. Jörgensens no Libekas tukfch. Wahzu tw. Alfred Menzell, kapt. Kristensens no Aukesiles ar oglem. Danu tw. Nidaros, kapt. Benneliffe no Kopenhagenes ar mantam. Sweedr. tw. Tua, kapt. Janssons no Fraserburgas ar silkem. Angku tw. Ursula, kapt. Robsons no Midlesbraugas ar fosfatu. Angku tw. Fouhtains Abbey, kapt. Emersons no Grangemutes ar oglem. Kreewu tw. Dagmar, kapt. Grots no Pernawas ar mantam. Wj. bakf. tw. Director Gerling, kapt. H. v. d. Paels no Ostendes. Kreewu 3. mast. sch. Jupiter, kapt. Jakobsons no Fowejas us Ostendi ar kinas akmeni.

No Rigas isgahjuschi kugi.

25. julijâ. Tw. Constantin, kapt. Prinz us Arensburgu ar dafchadam mantam. Tw. Triton, kapt. Sanghans us Hamburgu ar dafchadam mantam. Tw. Duesternbrook, kapt. Jäcks us Hamburgu ar dafchadam mantam.

26. julijâ. Tw. Wasa, kapt. Röhrigs us Pernawu ar dafchadam mantam. Tw. Carl Heckscher, kapt. Starks us Roterdamu ar malku.

Galda, kehdu balansa

un saimneezibas swarus peedahwâ leelâ ismehlê un par koti lehtam zenam

M. P. Silleneeks, Rigâ,

angku dselss, tehrauda pretschu, lehja leetu un buhwes apsaluma weikals.

Nr. 7, Terbatas eelâ Nr. 7.

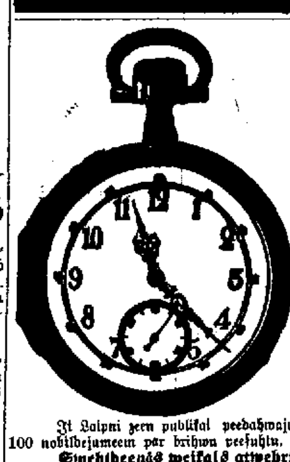

Pahrleezinajatees!!

Kamds apgahdajeet sew pulksteņus, selta un sudraba leetas, luhdsu apskatat manus krahjumu, jo tahda pascha labuma prezes, kâ zitâs tirgotawâs, dabusat pee manis sawahrâ lehtaki. Peedahwaju **selta, sudraba un tehrauda** kabatas pulksteņus; jaunselta sahkot no 4.50 kap., Amerikas no 7 rbl., Schweizijas par 9 rbl, (zitur 12 rbl.) **Sudraba** pulksteņus sahkot no 7 rbl., Schweizijas slawenee Mermod freres, kuri war eet 5 gadi bes taisischanas. no 15—18 rbl. gabalâ. **Seenas** un **galda** pulksteņus balta metala **kastes** par 8 rbl. buzî, **serwises** jaunselta **pulksteņu kehdes** 14 karatuselta kuras nekad krahsu nesaudê. — Leelakâ mehrâ eepehrkot un pehz leelas pelnas netahkojot, man ir eespehjams lehtaki pahrdot un zeen. publikai tahdâ sinâ pakalpot. Speziala islaboschanas darbniza. Wisadu grefunna leetu un pulksteņu apseltischana elektriskâ zelâ.

Augstzeenibâ **Waldmanu Roberts,**

Rigâ, Marijas eelâ № 10a.

If Laipni zeen publikai peedahwaju sawu **zeņu rahditaju** ar ne masak kâ 100 nobildejumeem par brihwu peesuhtu.

Swehtdeenâs weikals atwehrts no pulkst 1—6 pehz pusdeenas.

Keisara dahrsâ.

Zeturtdeen, 1. augustâ sch. g. pulksten ½8 wakarâ,

Leeli

Dahrsa Swehtki

ar **uguņoschanu** no pirotechnika **R. Pickerta** kga. Pehz tam:

israhde

ar bagatigu programmu.

Atlikums nahks par labu Rigas brihwpr. uguņsdsehseju beedribai.

Eejas maksa **50 kap.**

Biletes eepreeksch dabujamas pee **Wolinera** kga, Swernu eelâ № 6, un pee brahleem **Grandineem,** Kalku eelâ.

Isrihkojumi.

Rigas Seemeļa sawstarpeja palihdsibas beedriba.

Swehtdeen, 4. augustâ 1902. g.,

Jonatana beedribâ

Dahrsa balle.

ar **dsee dafchanu iluminaziji deju un mufiku.**

Dſerdâs koris skolotaja **P. Eglita** kga wadibâ.

Spehlês 115. Wjasmas pulka kareiwju orkestrs.

Sahkums pulksten 4 pehz pusdeenas beigas pulksten 4 rihtâ.

Wakarâ dahrss tiks krahschni iluminets.

Peedalischanâs maksa: weesu kgeem 40 kap., beedreem un dahmam 30 kap.

NB. Leetainâ laikâ deja sahlê.

798b **Walde.**

R. L. B.

Svetdeen, 4. augustá 1902. g.

Izbraukums

uz

Katlakalna

(Belles muizas parku).

Nobrauks no pontona tilta, pulksten 10 no ritá, atpakaļ brauks pulksten ½9 vakará.

Cenas: svesceem 1 rbl., beedreem un damam 65 kap., veetejeem un berneem 35 kap.

NB. Gadijumá, ja tai deená litu leetus, tad Izbraukums notiks 11. augustá.

783b **Kartibas komisija.**

Dselsszeka brauzeeni

Derigi no 18. aprili 1902. g.

Starp **Rigu II — Tukumu.**

Darba deenâs: no Rigas: 6,43 r. 7,32 r., 9,07 r., 10,22 r., 11,33 r., 12,47. b., 1,58 b., 2,53* b., 4,05 b., 4,23 b. 4,47 b., 5,33† b., 6,47 w., 7,10 w., 8,05 w. 9,08* w., 10,10† w., 11,10. w. Peenahk Slokâ: 11,53 r., 3,28 b., 5,27 b., 6,13 w., 8,40 w., 9,28 w. Peenahk Kemerôs: 8,30 r., 9,21 r. 1,20 b., 2,33§ b., 4,03* b., 6,03 w., 7,10† w., 11,45† w. Peenahk Tukumâ: 11,35 r., 9,10 m., 11,37* m., 1,37 n. Swehtdeenâs un swehtku deenâs. No Rigas: 8,20 r., 9,07 r., 9,40 r., 10,22 r., 10,57 r., 11,33† r., 12,32 b., 12,47§ b., 1,58† b., 4,05 b., 4,47 b., 5,33 b., 6,47 w., 8,05† w., 9,08* w., 10,10 w., 10,45 w., 11,10 w. Peenahk Slokâ: 11,02 r., 12,15 b., 1,52 b., 5,27 b., 6,54 w., 12,16 n. Peenahk Kemerôs: 10,09 r., 12,08 b., 1,20† b., 2,33§ b., 3,45† b., 6,30 w., 9,45† w., 11,45 w. Peenahk Tukumâ: 11,35 r., 9,10 w., 11,37* w., 1,37 n.

Darba deenâs. No Tukuma: 5,42 n 9,48* r., 2,36 b., 6,36 w. No Kemereem 7,40§ r., 8,52 r., 9,40 r., 12,04† b., 2,04 b., 5,39× b., 9,40 w., 10,28† w. No Slokas 6,15 r., 7,29 r., 8,20 r., 8,47 r., 4,42 b., 8,45 w. Peenahk Rigâ: 7,47 r., 8,17 r., 9,03 r., 9,22§ r., 9,40 r., 10,03 r., 10,87 r., 11,25 r., 12,14* b., 1,42† b., 3,50 b., 5,02 b., 6,05 w., 7,26× w., 9,09 w., 10,05 m., 11,25 w., 12,09† n. Swehtdeenâs un swehtku deenâs. No Tukuma: 5,42 n., 9,48* r., 2,36 b., 6,36 wak. No Kemereem: 7,40† r., 8,52 r., 12,52* b. 4,25 b., 5,39† b., 7,40† w., 9,16§ w., 10,28† w. No Slokas: 6,15 r., 2,21 b., 4,37 w., 8,45 w., 9,57 w., 11,11 w. Peenahk Rigâ: 7,47 r., 8,14 r., 9,22† r., 10,37 r., 12,14* b., 2,38* b., 3,50 b., 5,02 b., 6,05 w., 7,26† w., 8,02 w., 9,02 w., 9,23† w., 10,05 w., 11§ w., 11,25 w., 12,09† n., 12,28 n.

Brauz starp Slokas un Kemereem u. starp Kemereem un Tukumu: § tikai no 6. maija, no 15. maija, × no 20. maija, † no 26. m.

Starp **Rigu I — Dwinsku — Orlu.**

No Rigas I.: 10,10 w., 7,03 w., 8,40 b 11,30 pr. p., 10,30 pr. p. No Ogres: 11,18 w., 8,36 w., 4,38 b., 12,24 b., 11,29 pr. p. No Strihmereem: 12,18 n., 9,42 w., 5,40 b., 1,15 b., 12,30 b. No Kreisburgas 1,59 n., 11,27 w., 7,11 w., 2,31 b., 1,50 n. No Dwinskas: 5,20 n., 1,50 n., 10,55 w., 5,45 b. No Witebskas: 2,35 b., 7,17 r., 1,10 n. No Smolenskas: 7,20 w., 11,15 pr. p. 5,05 n. No Roslawlas: 10,45 w., 8,28 r. No Brjanskas: 3,05 n., 5,05 b., 12,45 r. Peenahk Orlâ: 7,20 n., 9,10 w., 4,25 b.

Starp **Orlu — Dwinsku — Rigu I.**

No Orlas: 10,13 w., 8 r., 3,15 b., No Brjanskas: 3 n., 12,15 b., 8 w. No Roslawlas: 7,20 r., 12,20 n. No Smolenskas: 11,55 pr. p., 7,10 w., 3,55 n. No Witebskas: 4,45 b., 11,44 w., 8,11 r. No Dwinskas: 1,55 r., 5,10 n., 9,40 r., 4 b. No Kreisburgas 4,36 n., 7,54 r., 12 b., 6,02 m. No Strihmereem 6,11 r., 9,28 r., 1,25 b., 7,17 w. No Ogres: 7,12 r., 10,27 r., 2,29 b., 8,05 w. Peenahk Rigâ: 8,10 r., 11,25 r., 3,20 b., 8,55 w.

Starp **Rigu I — Mihlgrahwi.**

No Rigas I.: 4 b., 12,30 b., 6,40 w. Peenahk Mihlgrahwi: 4,32 b., 1,02 b., 7,12 r. No Mihlgrahwja: 8,05 r., 2,15 b., 7,18 w. Peenahk Rigâ: 8,37 r., 2,47 b., 7,50 w.

Starp **Rigu II — Jelgawu — Mascheiken (Moscheiken).**

No Rigas II 8,46*) w., 2,49 r., 11,30 w., 3,18 b., 11,07 r., Peenahk Jelgawâ: 9,45* w., 9,50 r., 12,42 n., 4,35 b., 12,18

Дозволено цензурою Рига, 29-го іюля 1902 г.

Drukajuschi Kalninsch & Deutschmann Rigâ, Wezâ Gertrudes eelâ № 1.